

II FƏSİL

İlham Əliyev – Azərbaycan Respublikasının Baş naziri (5 avqust, 2003 – 15 oktyabr, 2003)

MÜNDƏRİCAT

- Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev "Lider" yarım dalma üzən qazma qurğusu ilə tanış olmuşdur s. 2
- Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəmərinin Azərbaycan hissəsinin tikintisi ilə tanış olmuşdur s. 5
- Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyevin jurnalistlərə müsahibəsi s. 6
- Azərbaycan və Qazaxıstanın neft sahəsində uğurlu əməkdaşlığı bundan sonra da davam edəcəkdir. Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyev Qazaxıstanın "KazMunayQaz" şirkətinin nümayəndə heyətini qəbul etmişdir s. 8
- Prezident Heydər Əliyevin Azərbaycanın iqtisadi yüksəlişinə, xalqımızın firavanlığının təmin olunmasına yönəldilmiş siyasətinin daha bir bəhrəsi. Xaçmazda "Qafqaz" konserv zavodunun təntənəli açılış mərasimi s. 9
- Baş nazir İlham Əliyev Quba rayonunda Olimpiya idman Kompleksində görülən işlərlə tanış olmuşdur s.12
- Xillli "Nərə" balıqartırma zavodunun açılış mərasimi. Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmişdir s. 13
- İlham Əliyev: Biz Azərbaycanı çox qısa bir zamanda zəngin dövlətə çevirmək niyyətindəyik və bunu edəcəyik. "Eupec-Azərbaycan" birgə müəssisəsinin açılışı olmuşdur Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev müəssisənin açılışında iştirak etmişdir s. 16
- Azərbaycan - Yaponiya əməkdaşlığı möhkəm təməl üzərində sürətlə inkişaf edir. Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev Qaradağ Qaz Kompresor Stansiyasının açılış mərasimində iştirak etmişdir s. 18
- Baş nazir İlham Əliyev oktyabrın 9-da Lənkəranda "BUTA" konserv zavodunun açılış mərasimində iştirak etdi. Baş nazir İlham Əliyev "BUTA" konserv zavodunun açılışını bildirən qırmızı lenti kəsdi, müəssisənin idarəetmə pultunun düyməsini basdı, ayrı-ayrı istehsal sexlərinin işi ilə tanış oldu. Azərbaycanın Baş naziri, Respublika Prezidentliyinə namizəd İlham Əliyevin çıxışı s. 20
- Qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi Azərbaycan dövlətinin iqtisadi siyasətinin əsas istiqamətidir. Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev Sumqayıtda olmuşdur s. 21
- Azərbaycanın bütün bölgələrinin sosial-iqtisadi yüksəlişini təmin etmək dövlətimizin əsas məqsədlərindən biridir. Siyəzəndə Kərpic zavodu istifadəyə verilmişdir. Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmişdir s. 23
- Azərbaycanın Baş naziri, Respublika Prezidentliyinə namizəd İlham Əliyevin yaradıcı ziyalılarla görüşü zamanı çıxışı s. 26
- Azərbaycanın Baş naziri, Respublika Prezidentliyinə namizəd İlham Əliyev Prezident seçkiləri ilə əlaqədar xarici ölkələrin kütləvi informasiya vasitələri üçün mətbuat konfransı keçirdi s. 29

II FƏSİL

İlham Əliyev – Azərbaycan Respublikasının Baş naziri (5 avqust, 2003 – 15 oktyabr, 2003)

Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev "Lider" yarım dalma üzən qazma qurğusu ilə tanış olmuşdur

Avqustun 7-də Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev ötən ay istifadəyə verilmiş "Lider" yarım dalma üzən qazma qurğusu ilə yaxından tanış olmuşdur.

Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti Natiq Əliyev və "Keppel Fels" korporasiyasının prezidenti Lim Çi On Baş nazir İlham Əliyevi səmimiyyətlə qarşıladılar . Baş nazirə məlumat verildi ki, ARDNŞ-in, "LUKOyl" və "Keppel Fels" şirkətlərinin yaratdıqları "Kaspian Şipyard Kompani" müştərək müəssisəsinin gərgin əməyi nəticəsində inşa edilən, ümumi dəyəri 250 milyon dollar olan, müasir avadanlıqla təchiz olunmuş bu möhtəşəm qurğu ilə dənizin 75 metrədən 1025 metrədək dərinliyində 9144 metrədək kəşfiyyat quyuları qazmaq mümkündür.

Baş nazir müstəqil ölkəmizin iqtisadiyyatında, Prezident Heydər Əliyevin neft strategiyasının həyata keçirilməsində çox böyük əhəmiyyəti olacaq, Azərbaycan sektorunun və bütövlükdə Xəzərin dərin yerlərində neft və qaz yataqlarının kəşfi üçün nəzərdə tutulan nəhəng və dünyada təkrarı olmayan qazma qurğusunun bütün parametrləri və imkanları ilə yaxından tanış oldu.

Qurğunun inşası 2001-ci ilin avqustunda başlanmış və nəzərdə tutulduğundan 2 ay qabaq qurtarmışdır. Onun inşasında iştirak edən mütəxəssislərin 80 faizi azərbaycanlılar olmuşdur. Xəzər dənizində suyun dərin hissələrində yerləşən "Alov", "Şərq", "Zəfər", "Məşəl", "Savalan" və sair kəşfiyyat blokları üzrə qazma işlərini sürətləndirmək üçün tikilən qazma qurğusu Ekson Mobil, Şevron Texaco, Konoko Phillips və Total şirkətlərinin birgə səyləri ilə yaradılmışdır. O, üç illik qazma proqramının yerinə yetirilməsindən ötrü nəzərdə tutulmuşdur və Xəzər dənizində işləyəcək çoxsaylı qurğulardan birincisi olacaqdır.

Qurğu ilə tanışlıqdan razı qaldığını vurğulayan Baş nazir **İLHAM ƏLİYEV** jurnalistlərə müsahibə verdi.

SUAL: İlham müəllim, "Lider" yarım dalma qurğusu ilə tanışlıq sizdə hansı təəssüratı yaratdı?

CAVAB: Çox gözəl təəssürat bağışlayır. Nəhəng bir qurğudur. Xəzər dənizində analoqu olmayan yarım dalma qazma qurğusudur. Əlbəttə, bu qurğu Azərbaycan xalqına uzun illər xidmət edəcəkdir. Suyun böyük dərinliyində qazma işlərini aparacaq və əminəm ki, Azərbaycan üçün yeni neft yataqlarını kəşf edəcəkdir.

SUAL: İlham müəllim, mətbuatda Prezident Heydər Əliyevin Klivlendə getməsi ilə bağlı informasiyalar verildi. İstərdik, bu məsələyə müəyyən aydınlıq gətirəsiniz, vəziyyət necədir?

CAVAB: Vəziyyət belədir ki, cənab Prezident dünən təyyarə ilə Klivlendə uçdu və bu gün Bakı vaxtı ilə hardasa gecə saat 3-4 radələrində oraya çatdı. Mən də dərhal bu barədə məlumat aldım ki, cənab Prezident Klivlend xəstəxanasındadır. Hər şey də qaydasındadır.

SUAL: Geri dönməsi nə zaman gözlənilir?

CAVAB: Əlbəttə, onu gərək həkimlər desinlər. İndi Klivlenddə hələ ki, gecədir. Bir neçə saatdan sonra müayinə başlanacaq və ondan sonra nəsə demək mümkün olacaqdır.

SUAL: İlham müəllim, Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğan Sizi səfərə dəvət edibdir. Siz bu səfəri reallaşdıracaqsınız mı?

CAVAB: Bəli, əlbəttə, mən o dəvəti məmnunluqla qəbul etdim. Hörmətli Baş nazir cənab Ərdoğan mənimlə telefon söhbətində də bu dəvəti etmişdi. Ondən sonra bu, təbrik məktubunda da öz əksini tapmışdır. Mən də ona bildirdim ki, böyük məmnuniyyətlə yaxın günlərdə çalışacağam ki, qardaş ölkəyə səfər edim.

SUAL: İlham müəllim, Prezidentin diaqnozu ilə bağlı kütləvi informasiya vasitələrində müxtəlif məlumatlar yayılır. Qabırğasının sınması ilə bağlı, ümumiyyətlə, vəziyyəti necədir?

CAVAB: Özünü yaxşı hiss edir. Əlbəttə, qabırğalarının sınması cənab Prezidentin ümumi fiziki vəziyyətinə təsir edir. Yəqin siz də bunu hiss edirdiniz. Bir də ki, o, tam sağalmadan işə başlamışdı. Əlbəttə, bu, həkimlərin məsləhətlərinə zidd addım idi. Amma ümumiyyətlə, vəziyyəti normaldır. Lakin müəyyən bir müalicəyə ehtiyac var.

SUAL: Cərrahiyyə əməliyyatının aparılacağı barədə də məlumat var?

CAVAB: Mən bir şey deyə bilmərəm. Hesab edirəm ki, buna ehtiyac olmayacaqdır. Əgər ehtiyac olarsa, orada çalışan həkimlər çox yüksək peşəkarlığa malikdirlər, bu, ediləcəkdir. Amma bu günə qədər belə bir ehtiyac yoxdur.

SUAL: İlham müəllim, məlumatlar yayılır ki, seçkilər ərəfəsində müxalifət ölkədə çəşqinliq yaratmaq məqsədi ilə müxtəlif addımlar atmaq istəyir. Dünən bəyan elədilər ki, respublikanın bütün şəhər və rayonlarında etiraz aksiyalarına başlamaq haqqında qərar veriblər. Bu barədə nə deyərdiniz?

CAVAB: Bilirsiniz, bu, mənə maraqlandırmır. Onların etiraz aksiyaları göz qabağındadır. Bu aksiyalara iki-üç mindən çox adam gəlmir, gələnlərin də yarısı pul alandan sonra çıxıb gedir. Yəni belə bir hərəkətlər nə mənə, nə də hökuməti, iqtidarı narahat etmir və etməyəcək də. Hesab edirəm ki, müxalifət gərək daha çox öz təbliğatı ilə məşğul olsun, seçkiqabağı kampaniyada iştirak etsin. Mənim onlara məsləhətim budur. O ki qaldı kimi işə tanımaq, kimi işə tanıمامaq məsələsinə, hansısa aclıq aksiyaları elan etməyə, bu, məndə yalnız güllüş doğurur. Mən bilirəm ki, aclıq aksiyasını elan edən şəxs axşam gedib öz kababını da yeyir, başqa şey də içir, səhər yenə də davam edir.

SUAL: İlham müəllim, ölkədə fəaliyyət göstərən xarici neft şirkətlərini lobbicilik fəaliyyəti ilə məşğul olmaqda ittiham edirlər. Hətta BP kimi konkret adlar da çəkirlər. Buna münasibət necədir?

CAVAB: Hesab edirəm ki, bu, onların xarici neft şirkətlərinə qarşı növbəti təxribatıdır. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən neft şirkətləri heç vaxt siyasi proseslərə müdaxilə etmirlər. Mən də köhnə vəzifəmdə, Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin birinci vitse-prezidenti vəzifəsində çalışarkən onlarla söhbətimdə də dəfələrlə bunu ısrarla xahiş etmişdim ki, onlar siyasi proseslərdən kənarında durmalıdırlar. Onlar burada Azərbaycanın hökuməti ilə kommersiya işləri aparılması üçün müqavilələr imzalayıblar və fəaliyyətləri də məhz bu çərçivədə həyata keçirilməlidir. Çox məmnunluq hissi ilə deyə bilərəm ki, bizim birgə fəaliyyətimizin lap əvvəlindən bu günə qədər heç vaxt nə BP, nə də başqa xarici neft şirkəti siyasi proseslərə müdaxilə etməmişdir və etməyəcək də.

Müxalifətin onlara qarşı belə bir çirkin böhtandan istifadə etməsi də yeni deyildir. Bundan əvvəl də müxalifətin bəzi liderləri Azərbaycanda neft şirkətlərini təşvişə salmaqdan ötrü, çalışaraq ki, onlar öz fəaliyyətini dayandırsınlar - müxtəlif ideyalarla çıxış edirdilər. Bəziləri deyirdilər ki, onlar hakimiyyətə gəldikləri təqdirdə Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsini dayandıracaq, Azərbaycanın imzaladığı bütün müqavilələri ləğv edəcəklər. Buna oxşar hədələri neft şirkətlərinə ünvanlanırdılar. Amma çox şadam ki, Azərbaycanda işləyən böyük neft şirkətləri bu tezlərə, iddialara daim biganə qalmışdır. Yəni bir daha demək istəyirəm ki, burada heç bir lobbicilikdən söhbət getmir və gedə də bilməz. Buna heç ehtiyac da yoxdur.

SUAL: İlham müəllim, Baş nazir seçilməyinizə reaksiyalar sizi razı salırmı və bu reaksiyalar qənaətbəxşdirirmi?

CAVAB: Mənə razı salır. Hesab edirəm ki, ümumiyyətlə, mənim fəaliyyətim üçün reaksiyaların o qədər də önəmli mənası yoxdur. Amma əlbəttə, mən bir insan kimi çox məmnunam ki, həmkarlarım, inkişaf etmiş ölkələrin hökumətlərinin başında duran şəxslər mənə təbrik edirlər. Bu, mənim üçün çox xoşdur, böyük şərəfdir. Mənə əsas maraqlandıran ölkə daxilindəki reaksiyadır. Mənim məlumatlarıma görə, bu da çox müsbətdir. Bu təyinat müsbət qarşılıq, insanlarda arxayınçılıq hissi yaranıbdır.

Mən bilirəm, bizim xalqımızı düşündürən əsas məsələlərdən biri də odur ki, Azərbaycanda ictimai-siyasi asayiş qorunub saxlanılsın, sabitlik pozulmasın, hərə-mərclik, xaos yaranmasın. İnsanlarımız bundan çox ehtiyat edirlər. Əlbəttə, bu nöqteyi-nəzərdən bu təyinat, hesab edirəm, çox məqsədəuyğundur və düzgün təyinatdır. Ona görə bu reaksiya mənim üçün daha önəmlidir. Çox şadam ki, ümumiyyətlə, ictimaiyyət tərəfindən buna müsbət münasibət var.

SUAL: İlham müəllim, Siz cənab Prezidentlə birgə seçkilərə gedəcəksiniz. Bu gün Siz müxalifətdən olan və digər namizədləri özünü və Prezidentə rəqib görürsünüzmü?

CAVAB: Bilirsiniz, mən hesab edirəm ki, hər bir rəqibə hörmətlə yanaşmaq lazımdır. Şəxsi fikrim belədir ki, Azərbaycanda Heydər Əliyev tərəfindən həyata keçirilən siyasətə alternativ yoxdur. Bu, yeganə düzgün siyasətdir və öz nəticələrini verir. Azərbaycan inkişaf edir, qüdrətli dövlətə çevrilir. Azərbaycanda irimiqyaslı beynəlxalq layihələr həyata keçirilir. İndi gördüyünüz kimi nəhəng qazma qurğuları tikilir. Ümumiyyətlə, Azərbaycan beynəlxalq aləmdə özünəlayiq yerini tuta bilibdir. Ona görə hesab edirəm, Azərbaycanın gələcəyi naminə, gələcək inkişafı üçün bu siyasət gərək davam etdirilsin.

Şəxsən mən Prezident olmaq iddiasına düşən müxalifət nümayəndələrinin şanslarına nikbinliklə baxmıram. Hesab edirəm ki, cəmiyyətdə onların dəstəyi çox aşağı səviyyədədir. Amma eyni zamanda, hesab edirəm və siyasi etika da bunu tələb edir ki, hər bir namizədə gərək hörmətlə yanaşasan.

SUAL: İlham müəllim, Siz ödənişsiz məzuniyyət götürdünüz ki, seçkilərdə iştirak edə bilərsiniz. Maraqlıdır, Qarabağ problemi ilə bağlı İlham Əliyevin seçki platforması necə olacaqdır?

CAVAB: Mən dəfələrlə bəyan etmişəm, indi də demək istəyirəm ki, mənim prezidentliyə namizədliyim barədə təklifə razılıq verməyimin məqsədi ondan ibarətdir ki, cənab Prezidentin seçki kampaniyasında fəal iştirak edə bilim.

Əlbəttə, mənim mövqeyim də, platformam da, dünyagörüşüm də yalnız cənab Prezidentin həyata keçirdiyi siyasətin çərçivəsindədir. Burada hansısa əsaslı fərqlərdən söhbət gedə bilməz.

O ki qaldı Qarabağ məsələsinə, əlbəttə, mən fikirləşirəm ki, biz gərək çalışaq bunu sülh yolu ilə həll edək. Azərbaycan xalqı sülh istəyir, müharibə istəmir. Atəşkəs müddəti ərzində Azərbaycan çox böyük addımlar atıb, çox böyük uğurlar qazanıb. Əgər biz Ermənistanla müqayisə etsək, görürük ki, müddət orada tənəzzüllə müşayiət olunubdur. Bəzən mənə sual verirlər ki, müharibənin nəticələri nədir? Mən çox ciddi deyirəm, hesab edirəm, müharibənin nəticələri - bəlkə də bu, təzadlı səslənə bilər - Azərbaycanın xeyrinədir. Düzdür, Azərbaycan öz torpaqlarının müəyyən hissəsini itiribdir. Azərbaycanda bir milyondan çox qaçqın - köçkün var. Amma eyni zamanda, bu müddət ərzində, atəşkəs rejimi ərzində Azərbaycan həm siyasi sənədə, həm də iqtisadiyyatda çox uğurlu addımlar atıb. Ermənistanla Azərbaycanın iqtisadi vəziyyəti arasındakı uçurum getdikcə dərinləşəcəkdir. Azərbaycan bir neçə ildən sonra güdrətli, imkanlı bir dövlətə çevriləcəkdir. Ermənistanın isə elə bir perspektivi yoxdur. Onların perspektivi yalnız və yalnız hansısa xarici dövlətin ətəyindən yapışb özlərinə gün ağlamaqdır ki, acından ölməsinlər. Ona görə hesab edirəm, indiki siyasət Azərbaycanda dəstəklənir və bizə imkan verəcək ki, sülh danışıqlarında istədiyimizə nail ola bilək. Yox, əgər gördük ki, bütün imkanlar artıq tükəndi, onda hesab edirəm, Azərbaycanın tam hüququ var ki, öz ərazi bütövlüyünü bərpa etmək üçün hər bir addımı atsın.

SUAL: İlham müəllim, Siz Türkiyənin baş naziri ilə görüşəcəksiniz. Türkiyə ilə Ermənistan arasında sərhədlərin açılması məsələsinə toxunacaqsınız mı?

CAVAB: Bilirsiniz, hesab edirəm, bu məsələ bir az şişirdilir. Mən inanmıram ki, belə bir fikirlər, meyllər olsun. Əlbəttə, iki ölkəyə aid hər bir məsələ, o cümlədən bu məsələ də müzakirə olunacaqdır. Amma bu, elə ciddi məsələ deyil ki, sizə deyim ki, bu, gündəlikdə durur. Bu, bəzi dairələr tərəfindən süni şəkildə şişirdilir. Hesab edirəm, burada hər hansı dəyişiklikdən söhbət gedə bilməz. Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri dostluq, qardaşlıq əsasında qurulubdur. Biz bir millət, iki dövlətik. Bizim aramızda yalnız və yalnız qarşılıqlı anlaşma, mehribanlıq, xoş niyyət əhval-ruhiyyəsi var və bundan sonra da hökm sürəcəkdir.

SUAL: İlham müəllim, Nazirlər Kabinetindəki çıxışınızda belə bir ifadə işlətdiniz ki, Artur Rasizadə Heydər Əliyevə sadıq adamdır. Sizcə indi hakim komanda daxilində bu sözü hamıya şamil etmək olarmı?

CAVAB: Mən bunu hamıya şamil edirəm. Hesab edirəm ki, Baş nazir kimi mənim əsas vəzifəm bundan ibarətdir ki, hansısa ayrı-seçkiliyə yol verməyim. Düşünürəm ki, bu, çox etibarlı komandadır. Onlar Heydər Əliyevə, onun siyasətinə sadıq insanlardır. Ona görə bunu qeyd etdim ki, istəyirəm, o insanlar da bilsinlər - mənim onlara münasibətim müsbətdir. Hərə öz işində rahat, sakit işləsin və heç bir şayiyyə, təxribata uymasınlar.

Bilirsiniz, indi müxalifətin fəaliyyətinin bir istiqaməti də ondan ibarətdir ki, iqtidar daxilində hansısa ziddiyyətlər yaratsınlar, kimi kiminsə əleyhinə qaldırsınlar, müxtəlif şayiələr yaysınlar və s. Hesab edirəm ki, bizim iqtidarda təmsil olunan insanlar buna əhəmiyyət verməməlidirlər. Şəxsən mən buna əhəmiyyət vermirəm. Müxalifət mətbuatını oxumuram və hesab edirəm, əgər onları heç kim oxumasa, belə bir təəssürat yaranar ki, onlar ümumiyyətlə yoxdurlar. Azərbaycanda Heydər Əliyevin tərəfindən yaradılmış vahid komanda var və mən də o komandanın bir üzvüyəm.

Sağ olun.

08.08.2003
AzərTAc

Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəmərinin Azərbaycan hissəsinin tikintisi ilə tanış olmuşdur

Avqustun 11-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyev Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin Azərbaycan hissəsində, ölkəmizin paytaxtı yaxınlığındakı Umbakı ərazisində aparılan tikinti işləri ilə tanış olmuşdur.

ARDNŞ-in prezidenti Natiq Əliyev, Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkətinin prezidenti Devid Vudvord, BP-nin və inşaat işləri ilə məşğul olan şirkətlərin nümayəndələri Baş naziri səmimiyyətlə qarşıladılar və görülən işlər barədə ətraflı məlumat verdilər. Bildirdi ki, bir sıra xarici ölkələrin, beynəlxalq maliyyə qurumlarının diqqət mərkəzində olan Bakı-Tbilisi-Ceyhan kəmərinin Azərbaycan hissəsinin gələn ilin sentyabrında, Gürcüstan və Türkiyə hissələrinin isə oktyabr-dekabr aylarında istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Qeyd olundu ki, son illər görülən bu nəhəng işlər təkzibedilməzdir və Azərbaycanın neft sənayesində əldə edilmiş bütün nailiyyətlər Prezident Heydər Əliyevin uzaqgörən və müdrik siyasətinin, onun rəhbərliyi altında həyata keçirilən neft strategiyasının bəhrəsidir. Məhz Prezidentimizin gərgin əməyi, rəhbərliyi və ciddi nəzarəti sayəsində əldə olunmuş bu uğurlar dövlətimizin daha da möhkəmlənməsi, onun dünya iqtisadiyyatına qovuşması, respublikamıza xarici sərmayələrin cəlb olunması, Xəzər regionunda Azərbaycanın ən aparıcı bir dövlətə çevrilməsi üçün möhkəm zəmin yaratmışdır.

Baş nazir İlham Əliyev görülən işlərlə maraqlandı, ən müasir texnologiya əsasında boruların düzülməsi və qaynaq olunması qaydaları ilə tanış oldu, bu prosesləri yaxından müşahidə etdi. Azərbaycan hökumətinin rəhbəri görülən işləri yüksək qiymətləndirdi, dünya, o cümlədən Avropa üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən bu irimiqyaslı layihənin planauyğun həyata keçirildiyini və tikinti-quraşdırma işlərinin nəzərdə tutulduğu vaxtda başa çatdırılacağını bir daha vurğuladı.

Sonra Baş nazir İlham Əliyev tikintidə çalışan yerli işçilərlə səmimi görüşdü. Fəhlələr Baş naziri böyük məhəbbətlə qarşıladılar, onu böyük məsuliyyət tələb edən vəzifəyə təyin olunması münasibətilə ürəkdən təbrik edərək dedilər ki, biz Prezident Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən daxili və xarici siyasəti bəyənilirik. Çünki onun neft strategiyası Azərbaycan xalqını, o cümlədən bizləri xoşbəxt gələcəyə aparır. Bugünkü nəticələr göz qabağındadır. Bəzilərimiz 1982-ci ildə cənab Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Urenqoy-Ujqurod qaz kəmərinə işləmişik. Xoşbəxtik ki, indi onun rəhbərliyi ilə bu mühüm işdə çalışırıq. İlham müəllim, biz Sizi yeni vəzifəyə təyin olunmağınız münasibətilə təbrik edirik. Çünki Siz buna layiqsiniz. Siz gəncliyi sevən insansınız. Biz də Sizi sevirik. Burada bütün işlər öz axarı ilə gedir. Bakı-Supsa kəmərinin çəkilişində də iştirak etmişik. Biz orada işləyəndə hörmətli Prezidentimiz bizi təbrik etmişdi.

Səmimi sözlərə görə təşəkkürünü bildirən Baş nazir İlham Əliyev dedi ki, mən tikintidə işləri öz gözümlə görmək üçün gəldim. Bir var ki, Bakı-Tbilisi-Ceyhan haqqında ümumi danışasan, nəsə qərar qəbul edəsən. Bir də var ki, öz gözünlə görəsən. Burada Azərbaycanın gələcəyi tikilir. Bakı-Tbilisi-Ceyhan hamımız üçün, bütün millət üçün çox böyük fayda verəcəkdir. Gəldim, görüm ki, burada bizim vətəndaşlar necə işləyirlər, şəraitləri necədir. Əlbəttə, şərait ağırdır, çöldə bu istidə böyük iş görürsünüz. Sizə minnətdaram, çox sağ olun.

Sonra Baş nazir fəhlələrlə xatirə şəkli çəkirdi.

12.08.2003
AzərTAc

**Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyevin
jurnalistlərə müsahibəsi**

Avqustun 11-də Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin Azərbaycan hissəsinin tikintisi ilə tanışlıq zamanı yerli və xarici kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə müsahibə vermişdir.

SUAL: İlham müəllim, Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsinin maliyyələşməsində hər hansı problem varmı?

CAVAB: Deyə bilərəm ki, bu layihə üçün sərmayə artıq ayrılmışdır. Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsi üzrə işlərin 30 faizi yerinə yetirilmişdir. Bugünkü tikinti işləri onu göstərir ki, bütün işlər cədvəl üzrə nəzərdə tutulmuş sürətlə gedir. Sərmayə cəhətdən heç bir problem yoxdur və olmayacaqdır.

SUAL: İlham müəllim, həmişə Sizi Heydər Əliyev siyasi məktəbinin məzunu kimi qiymətləndirirlər. Siz cənab Heydər Əliyevdən bir məzun kimi nələri öyrənə bildisiniz, nələri yox?

CAVAB: Mən çalışıram öyrənəm. Çalışıram ki, öz fəaliyyətimlə Heydər Əliyevin siyasətinə töhfəmi verəm. Bu siyasət Azərbaycanda on il ərzində öz bəhrələrini veribdir. Azərbaycan inkişaf edir, iqtisadi cəhətdən qüdrətli dövlətə çevrilir. Əminəm ki, bu siyasət hələ uzun illər Azərbaycana lazımdır ki, ölkəmiz çətin şəraitdən çıxıb gələcəyə doğru irəliləsin, güclənsin, möhkəmlənsin. Dünyada özünə daha da möhkəm yer tutsun. Bölgədə təhlükəsizlik hökm sürsün. Mən çalışıram, bu siyasətə öz töhfəmi verim, öz işimlə Azərbaycanın hərtərəfli inkişafına kömək edim.

SUAL: Cənab Prezidentlə bağlı bu günə olan məlumat varmı? Yəqin ki, Sizin əlaqəniz olur. Son məlumatları bilmək istərdik.

CAVAB: Bəli, əlaqələr olur. Son məlumatlar yaxşıdır. Mən dünən də danışıbmışam. Bu gün səhər danışıq bilməmişəm. Hər şey qaydasındadır, səhhəti yaxşıdır. Həkimlərin də rəyi belədir ki, sağalma prosesi müsbət istiqamətdə davam edir.

SUAL: Bakıya nə zaman qayıdacağı barədə xəbər varmı?

CAVAB: Hələlik ki, bir xəbər yoxdur.

SUAL: İlham müəllim, Dövlət Neft Şirkəti ilə sponsorlar qrupu arasında aparılan danışıqlar nə ilə nəticələnmişdir? Deyilənə görə, guya iki Amerika şirkəti Azərbaycanda işləməkdən imtina edibdir.

CAVAB: Heç bir problem yoxdur. Azərbaycan bu günə qədər öz payını maliyyələşdirir. Eyni zamanda bilirsiniz ki, gələcək maliyyə məsələləri haqqında BP şirkəti ilə fikir mübadiləsi aparılmışdı və razılığa gəlmişdik ki, bizə kredit verilməyənə qədər o və başqa şirkətlər bizim maliyyə problemlərimizi öz üzərinə götürəcəklər. Beləliklə, bizə kömək edəcəklər, əldə olunan bütün razılışmalar qüvvədə qalır. Yəni, layihənin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı heç bir problem yoxdur və olmayacaq da.

SUAL: Bakı-Ərzurum qaz kəmərinə vəziyyət nə yerdədir?

CAVAB: Hər şey qaydasındadır. Yəni, işlər proqram üzrə gedir. Lazım gələndə, Bakı-Ərzurum kəməri ilə bağlı müvafiq addımlar atılacaq, bunun maliyyə məsələləri həll olunacaqdır. Biz orada da hələlik heç bir problem görmürük. Mən inanmıram ki, hər hansı problem yarana bilsin. Bakı-Ərzurum kəməri tikintisinin dəhlizi də, təxminən elə bu yerlərdən keçir. Əlbəttə ki, Bakı-Tbilisi-Ceyhanın həyata keçirilməsi Bakı-Ərzuruma da böyük kömək edəcəkdir.

SUAL: Regionlara səfərə nə vaxt çıxacaqsınız? Yəni, xüsusi bir proqramınız varmı? Ümumiyyətlə, İlham Əliyev səfərə nə ilə gedəcəkdir?

CAVAB: İlham Əliyev regionlara sevgi ilə, məhəbbətlə gedəcəkdir. Azərbaycanın hər bir guşəsi mənim üçün doğmadır, əzizdir. Hər dəfə bölgələrdə olanda mən özüm üçün yeni şeylər öyrənirəm, insanlarla daha yaxın təmasda oluram. Ona görə mən oraya öz məhəbbətimi aparacam, öz fikirlərimi, öz düşüncələrimi aparacam. Çalışacağam ki, Azərbaycanın hər bir regionu inkişaf etsin, bütün Azərbaycan hərtərəfli inkişaf etsin. Azərbaycanın hər bir guşəsində gözəl nəticələr olsun. O ki qaldı səfər nə vaxt həyata keçiriləcək, hələlik bunu deyə bilmərəm. Yəqin ki, bu, yaxın gələcəkdə müəyyən olunacaqdır.

SUAL: İlham müəllim, ölkə mətbuatında bəzi məsələlərə toxunulmuşdur. Sizin Baş nazir təyin edilməyiniz barədə Fərmanda hörmətli Prezident Heydər Əliyevin imzasının doğru olmaması kimi iddialar yer aldı. Bu barədə Sizin düşüncələrinizi öyrənmək olarmı?

CAVAB: Bunların hamısı yalandır. Müxalifətin hər bir sözü, o cümlədən bu da yalandır. Bütün prosedur qanunauyğun şəkildə həyata keçirildi. Mən təəssüf edirəm ki, bu barədə müxalifət belə çirkin yalanlara əl atır.

Mən avqustun 2-də, cənab Prezident o təqdimatı Milli Məclisə göndərən gün Ankarada, onun yanında idim. Bu barədə də söhbətimiz oldu. Ondan sonra mən təyyarə ilə Bakıya uçdum.

Avqustun 4-də Milli Məclis razılığını bildirdi və beləliklə, cənab Prezident Fərman verdi. Yəni, müxalifətin sözü də, əməli də - hamısı yalandır. Siz onların sözlərinə inanmayın. Buna, görülən bu real işə inanın. Bu, real işdir, real həqiqətdir. Heydər Əliyevin siyasətidir. Biz keçmişdə çətin, gərgin anları yaşamışdıq və Bakı-Tbilisi-Ceyhanın həyata keçirilməsində Heydər Əliyevin xidmətləri misilsizdir. Əgər onun qətiyyəti, siyasəti, cəsarəti olmasaydı, heç vaxt biz tərəfdaşlarımızla birlikdə, BP şirkəti ilə birlikdə bunu edə bilməzdik. Azərbaycanın reallıqları budur. Müxalifətin dediyi deyildir.

SUAL: Müxalifət Prezident Heydər Əliyevin oğlunun bu vəzifəyə təyinatının antidemokratik olduğunu deyir. Bu cür iddialar barədə nə deyə bilərsiniz?

CAVAB: Bunların da hamısı yalandır. Burada hər şey Konstitusiyaya uyğun şəkildə həll olunubdur. Mən on ilə yaxındır ki, Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətində çox məsul bir vəzifədə çalışıram və bilirsiniz ki, ümumiyyətlə, Azərbaycanın iqtisadiyyatı üçün neft sahəsi ən önəmli, ən vacib bir sahədir. Eyni zamanda, digər vəzifələrim də mənə bu vəzifəni tutmağa imkan verir. Ona görə qanun pozuntusundan, Konstitusiyaya uyğun olmamaqdan söhbət gedə bilməz. Hər şey Konstitusiyaya müvafiq qaydada həll edilə bilər. Burada, sadəcə, müxalifət özünü yenidən gülünc vəziyyətə salır. Onların yalanları yenidən ortaya çıxır. Yenidən təxribat, böhtan kampaniyası aparırlar. Mən buna təəssüf edirəm, amma fikir vermərəm. Sizə də məsləhət görərdim ki, onların dediklərinə fikir verməyəsiz. Azərbaycanın həyatı, Azərbaycanın reallıqları tamamilə başqadır. Biz işlə məşğul oluruq. Azərbaycanı, onun iqtisadiyyatını inkişaf etdiririk. Onlar isə yalnız söz danışirlər.

SUAL: İlham müəllim, Türkiyə mətbuatında bəzi adamlar bu fikirlə çıxış edirlər ki, Azərbaycanın indiki iqtidarı Rusiyanın maraqlarını Türkiyənin maraqlarından üstün tutur. Yəni, Azərbaycanda Türkiyənin maraqlarını o qədər də təmin etmirlər. Sizin fikirlərinizi bilmək olarmı?

CAVAB: Mən bir neçə gün əvvəl bunu eşitdim. Türkiyə televiziya kanallarından birində belə bir məlumat getdi. Bu, tamamilə yanlış bir məlumatdır. Azərbaycan, ilk növbədə, öz maraqlarını təmin etməlidir və təmin edir. Azərbaycanda son on il ərzində Heydər Əliyev tərəfindən aparılan siyasət məhz ona yönəlib ki, öncə Azərbaycanın maraqları təmin olunsun. Əgər Azərbaycanın maraqları təmin olunarsa, əlbəttə, bizə dost olan dövlətlər də bundan ancaq fayda götürə bilər. O ki qaldı "Əsrin müqaviləsi"ndə Rusiya şirkətinə pay verildi, Türkiyə şirkətinə pay verilmədi - mən buna da aydınlıq gətirmək istəyirəm. Bu müqavilə hazırlanarkən o zaman keçmiş iqtidar tərəfindən Türk Petrolları şirkətinə 1,6 faiz pay verilmişdi. Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü ilə bu pay 5 faiz artırılaraq 6,6 faizə çatdırılmışdır. Nəzərə alsaq ki, Türkiyədə neft çıxımı, neft sənayesi yoxdur, biz görürük ki, Azərbaycan hökuməti və şəxsən Prezident Heydər Əliyev bu addımla Türkiyə Petrolları şirkətini də beynəlxalq layihəyə qoşdu, onları da buraya cəlb elədi.

Bakı-Ceyhan kimi nəhəng layihənin məhz Türkiyə üzərindən keçməsi də onu göstərir. Siz bilirsiniz, nə qədər söylər olmuşdu ki, bu boru kəməri başqa istiqamətdən keçsin. Bizə hədələr də, təzyiqlər də olmuşdu, digər xoşagəlməz addımlar da atılmışdı. Ancaq biz buna getmədik. Yəni, bu, Heydər Əliyevin neft strategiyası idi. Ona görə belə yanlış fikirlərin səslənməsi, əlbəttə, bizi üzür. Gərək Türkiyədə belə adamlara imkan verilməsin. İki ölkə arasında münasibətləri pozmaq istəyən şəxslərə gərək televiziyalarda, xüsusilə NTV kimi tanınmış televiziya kanallarında yer verilməsin. Əgər yer verilirsə, gərək bizim də fikrimiz orada səslənsin.

SUAL: Cənab Baş nazir, bu gün dövlətimizin başçısı respublikamızda vəziyyətə tam nəzarət edirmi?

CAVAB: Respublikada hər şey nəzarət altındadır. Heç bir narahatedici hal yoxdur. Hərə öz işi ilə məşğuldur. Hökumət fəaliyyəti ilə məşğuldur. Hər şey nəzarət altındadır. Heç bir narahatlığa əsas yoxdur.

Sağ olun.

12.08.2003
AzərTAc

**Azərbaycan və Qazaxıstanın neft sahəsində uğurlu əməkdaşlığı
bundan sonra da davam edəcəkdir.**

**Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyev
Qazaxıstanın "KazMunayQaz" şirkətinin nümayəndə heyətini qəbul etmişdir**

Sentyabrın 2-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyev Qazaxıstan neftinin Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəməri ilə nəqli məsələləri üzrə danışıqlar aparmaq üçün Bakıya gəlmiş "KazMunayQaz" neft şirkətinin nümayəndə heyətini qəbul etmişdir.

Nümayəndə heyətinin rəhbəri, "KazMunayQaz" şirkətinin birinci vitse-prezidenti Timur Kulibayev Azərbaycanın Baş nazirinə təşəkkür edərək dedi:

- Hörmətli cənab Baş nazir! Vaxt ayıraraq bizi qəbul etdiyiniz üçün Sizə minnətdarlığımızı bildiririk. Biz bilirik ki, Sizin iş cədvəliniz çox gərgindir.

Qısaca olaraq Sizə Qazaxıstan və Azərbaycan prezidentlərinin tapşırığı ilə neftin və qazın nəqlinə dair görülən işlər barədə məlumat vermək istərdik. Nümayəndə heyətimizin üzvü cənab Kabıldin işçi qrupu çərçivəsində danışıqlar aparır. Deməliyəm ki, biz qarşıya qoyulmuş məsələlərin yerinə yetirilməsi sahəsində ciddi irəliləyiş əldə etmişik.

Baş nazir İLHAM ƏLİYEV məlumat üçün təşəkkürünü bildirərək dedi:

- Biz cənab Kabıldinlə bu danışıqlar çərçivəsində Londonda görüşmüşük. Mən Sizi salamlayıram, Azərbaycana xoş gəlmisiniz, sizin gəlişinizə çox şadıq.

Deməliyəm ki, bu danışıqlar hələ ötən ilin dekabrında başlayıbdır. Onda biz ilk dəfə birgə görüş keçirdik. Sonra razılığa gəldik ki, bu görüşlər daimi əsaslarla Qazaxıstanda və Azərbaycanda davam etdiriləcəkdir.

Son zamanlara qədər mən özüm bu prosesin fəal iştirakçısı idim. Bu layihənin dövlətlərimiz üçün böyük əhəmiyyəti olduğunu nəzərə alaraq, bundan sonra da onun həyata keçirilməsində fəal iştirak edəcəyəm. Düşünürəm ki, layihə təkcə neft şirkətləri üçün deyil, ümumilikdə dövlətlərimizin gələcəyi üçün çox vacibdir.

Çox məmnunam ki, bu proses Qazaxıstan və Azərbaycan arasında qarşılıqlı anlaşma şəraitində davam edir. Bizdə Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin tikintisində əməli nəticələr əldə olunmuşdur. Bu yaxınlarda Natiq Əliyevlə neft kəmərinin tikintisinin aparıldığı yerə baş çəkdik. Kabinetdə oturub danışmaq, qərarlar qəbul etmək, müzakirələr aparmaq məsələnin bir tərəfidir, tozun içərisində və qızmar çöldə tikinti işləri ilə bilavasitə tanış olmaq isə məsələnin digər tərəfidir. Deməliyəm ki, bu gün orada bizim gələcək inkişafımızın təməli qoyulur.

Əlbəttə, bu sahədə sizin ölkənizlə aparılan danışıqlar böyük əhəmiyyət kəsb edir. Düşünürəm ki, artıq bir sıra nailiyyətlər əldə etmişik. Biz ölkələrimizin potensialını təhlil edərək, bütün bu məsələləri təfərrüatı ilə müzakirə edəcəyik.

Sağ olun, sizə uğurlar arzulayıram.

Qəbulda Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti Natiq Əliyev, Qazaxıstanın "Kazmortransflot" şirkətinin baş direktoru Kayrat Krımov, Qazaxıstanın ölkəmizdəki səfiri Andar Şukputov iştirak edirdilər.

03.09.2003

AzərTAc

**Prezident Heydər Əliyevin Azərbaycanın iqtisadi yüksəlişinə,
xalqımızın firavanlığının təmin olunmasına yönəldilmiş siyasətinin daha bir bəhrəsi.
Xaçmazda "Qafqaz" konserv zavodunun təntənəli açılış mərasimi**

Sentyabrın 12-də Xaçmazda "Qafqaz" konserv zavodunun təntənəli açılış mərasimi olmuşdur. Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmişdir.

**Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyevin
ÇIXIŞI**

- Əziz xaçmazlılar!
Hörmətli xanımlar və cənablar!
Əziz qonaqlar!

Bu gün Azərbaycanın tarixində çox əlamətdar bir gündür. Azərbaycanın gözəl guşəsində, Xaçmaz rayonunda yeni, müasir, bütün beynəlxalq standartlara cavab verən "Qafqaz" konserv zavodu açılır. Bu münasibətlə mən sizin hamınızı ürəkdən təbrik edirəm.

"Qafqaz" konserv zavodunun açılışı və istifadəyə verilməsi Azərbaycanda son illər ərzində Prezident Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında aparılan iqtisadi siyasətin daha bir bəhrəsidir. Bu siyasətin nəticəsində Azərbaycana qısa müddət ərzində böyük həcmdə sərmayə qoyulub, iqtisadi islahatlar aparılır, özəlləşdirmə prosesi uğurla davam edir. Bu siyasət Azərbaycana imkan verib ki, qısa müddət ərzində iqtisadi cəhətdən güclənsin, möhkəm iqtisadi potensial yarada bilsin.

Həqiqətən, bu zavod çox nəhəng bir emal sənayesi müəssisəsidir. Bu, bütün beynəlxalq standartlara cavab verən bir müəssisədir. Burada quraşdırılan avadanlıq dünyanın aparıcı ölkələrindən gətirilibdir.

Son illər ərzində Azərbaycanda çox işlər dünya standartları səviyyəsində qurulur. Ölkəmiz yeniləşir, müasirləşir, inkişaf edir. Məni çox sevindirən hal odur ki, bu müəssisə Xaçmaz rayonunda tikilibdir. Bir müddət bundan əvvəl onun tikilməsi haqqında söhbət başlayanda, təbii ki, cənab Prezidentə müraciət edildi və xahiş olundu, öz məsləhətini versin ki, bu müəssisə Azərbaycanın hansı bölgəsində yaradılsın. Yaxşı xatırlayıram, cənab Prezident tərəddüd etmədən dedi ki, bu müəssisə məhz Xaçmaz rayonunda tikilsin. Bu, bir daha onu göstərir ki, cənab Prezidentin Xaçmaz rayonuna, xaçmazlılara böyük hörməti və ehtiramı var və zavodun tikilməsi üçün Xaçmaz rayonunu seçməsi bunu bir daha sübut edir.

Bu müəssisədə yeni iş yerləri açılır. Təxminən 17 minə yaxın kəndli öz məhsulunu bu zavoda təhvil verib pulunu alacaqdır. Bu, kəndliləri böyük problemlərdən azad edir. Təkcə Xaçmazda olan kəndlərdən söhbət getmir. Qonşu rayonlardan da buraya məhsul gətiriləcək və beləliklə, Azərbaycanın bu bölgəsi yaxşı inkişaf edəcəkdir. Ümumiyyətlə, bu, bölgə üçün, bölgədə gedən iqtisadi inkişaf üçün gözəl bir təkan olacaqdır. Əminəm ki, yaxın gələcəkdə bu zavodun fəaliyyəti nəticəsində minlərlə insan öz rifahını yaxşılaşdıracaqdır.

Müəssisənin önəmli cəhətlərindən biri ondadır ki, dediyim kimi, burada yeni iş yerləri açılır. Eyni zamanda, müəssisənin açılışı onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatına sərmayə qoyulur, qeyri-neft sektoruna sərmayə qoyulur. Həm də bu, onu göstərir ki, Azərbaycanda sahibkarlara dövlət tərəfindən qayğı var, diqqət var. Əgər bu olmasaydı, yəqin ki, sahibkarlar Azərbaycana sərmayə qoymazdılar. Bütün bu sadaladığım məsələlər Heydər Əliyevin siyasətinin nəticələridir.

Azərbaycanda neft sektoru inkişaf edir. Amma biz maraqlıyıq və istəyirik ki, qeyri-neft sektoru inkişaf etsin. Sahibkarlığa kömək məqsədi ilə böyük tədbirlər planı həyata keçirilir. İqtisadi inkişaf naziri bu barədə məlumat verdi. Bu da öz əksini burada tapır. Sərmayə qoyuluşu baxımından Azərbaycan keçmiş sovet respublikaları arasında qabaqcıl yerlərdə gedir. Ölkəmizə böyük həcmdə sərmayə qoyulur. Yəni, bu zavodda, bu müəssisədə görülən işlər yalnız və yalnız ümumi siyasət çərçivəsində mümkün ola bilərdi.

Yeni iş yerlərinin açılması bizim qarşımızda duran ən əsas məsələlərdən biridir. Azərbaycanda son illər ərzində bu istiqamətdə böyük uğurlar əldə olunubdur. Xüsusilə də neft sektorunda. Deyə bilərəm ki, neft sektorunda son 7-8 il ərzində on minlərlə yeni iş yerləri açılıbdır. Orada gözəl təcrübə var. Hesab edirəm ki, bizim hökumət bu təcrübədən çox səmərəli istifadə edərək, qeyri-neft sektoruna da eyni mövqedən yanaşacaq və orada yeni iş yerləri açılacaqdır.

Zavodun istehsal edəcəyi məhsul daxili bazarda istehlak olunacaqdır. Həm zavodda çalışanlar maaş alacaq, buraya məhsul təhvil verənlər pulunu alacaqlar, həm də satıxdan əldə olunan gəlirlərdən də büdcəyə vergilər ödəniləcəkdir. Bu, çox mühüm haldır. Hökumətin məqsədi ondan ibarətdir ki, biz idxalı imkan daxilində azaldaq və daxili bazarı yerli məhsullarla, Azərbaycanda istehsal olunmuş məhsullarla təmin edək. Hesab edirəm, bu təcrübə başqa sahələrdə də tətbiq oluna bilər.

İdxalın azalması bütün başqa sahələrə də öz təsirini göstərəcəkdir. Çünki Azərbaycan güclənir, inkişaf edir. Azərbaycanın iqtisadi potensialı möhkəmlənir. Əlbəttə, biz çox istəyirik ki, daxili bazarı yerli istehsalçılar təmin etsinlər. Bu istiqamətdə hökumət tərəfindən işlər görülür. Əminəm ki, gələcəkdə də bu sahəyə böyük bir diqqət göstəriləcəkdir.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanda iqtisadiyyat çox müsbət istiqamətdə inkişaf edir. Bütün göstəricilər onu göstərir ki, Azərbaycan qısa bir müddət ərzində öz iqtisadiyyatını möhkəmləndirə bilibdir. Sərmayə qoyuluşu baxımından, inflyasiyanın səviyyəsi baxımından, ümumi daxili məhsulun səviyyəsi baxımından biz bir çox ölkələri geridə qoymuşuq və bu ənənə davam edir. Azərbaycanı gələcəkdə gözəl perspektivlər gözləyir. O perspektivlərin təməli 9 il bundan əvvəl, sentyabrın 20-də qoyulubdur. Heydər Əliyevin neft strategiyasının təməli həmin gün, birinci neft müqaviləsinin imzalanması ilə qoyulubdur. Bu neft müqaviləsi və ondan sonrakı hadisələr Azərbaycana nə veribdir?! Onu verib ki, ölkəyə 10 milyard dollardan çox sərmayə qoyulubdur. Onu verib ki, Azərbaycan öz neftini dünya bazarlarına çıxarır və ondan gəlir əldə edir. Onu verib ki, Azərbaycanda neft kəmərləri tikilir və xüsusilə Bakı-Ceyhan kimi nəhəng, irimiqyaslı neft kəməri artıq tikilməkdədir və 2005-ci ildə biz onun açılışını qeyd edəcəyik.

Bütün bu amillər imkan verib ki, Azərbaycan böyük bir valyuta ehtiyatı yarada bilsin. Bu məqsədlə Neft Fondu yaradılıb. Bu Fond müxtəlif sahələrə kömək göstərməyə imkan verir. Məhz Neft Fondunun vəsaiti hesabına cənab Prezidentin Fərmanı ilə böyük qrup insanların maaşları qaldırıldı, təqaüdlər artırıldı. Məhz Neft Fondunun fəaliyyəti və orada yığılan vəsait sayəsində biz Ermənistanın işğalından əziyyət çəkən, öz torpaqlarından didərgin düşmüş qaçqın-köçkünlərə kömək göstəririk. Çadır şəhərcikləri ləğv edilir, əvəzində yeni evlər, qəsəbələr, şəhərciklər salınır. Deyə bilərəm ki, qısa bir müddət ərzində cənab Prezident Heydər Əliyevin göstərişi ilə 30 mindən çox qaçqın və məcburi köçkün yeni müasir evlərə köçürüldü. Onlar bütün lazımı infrastrukturla təmin olunublar.

Budur, Heydər Əliyevin neft strategiyası və onun nəticələri. Bu proses bundan sonra da davam edəcəkdir. 2005-ci ildən sonra, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri istismara verildəndən sonra Azərbaycana daha böyük həcmdə valyuta gələcəkdir. Bu da öz növbəsində imkan verəcək ki, insanlarımız daha da yaxşı yaşasınlar. 2008-ci ildən sonra isə təkcə Azərbaycanın neft strategiyasının həyata keçirilməsi nəticəsində ölkəmizin xəzinəsinə milyardlarla dollar daxil olacaqdır. O vəsaitlə Azərbaycanı yenidən qurmaq mümkün olacaqdır. O vəsaitlə yeni fabriklər, zavodlar, yollar, xəstəxanalar, təhsil ocaqları, digər infrastruktur yaradılacaqdır. Bütün bunlar olacaq və mütləq olacaqdır. Bu, artıq özünü göstərir.

Azərbaycanda son dövrdə görülən işlər böyük nəticələr verir. Ölkədə canlanma gedir, iqtisadiyyat, o cümlədən özəl sektor inkişaf edir. "Qafqaz" konserv zavodu kimi nəhəng müəssisələr yaradılır. Bir daha deyirəm ki, bütün bunlar Heydər Əliyevin siyasətinin nəticəsidir. Bu siyasət gələcəkdə də davam edəcəkdir. Cənab Prezident yaxın günlərdə öz sağlamlığını tam bərpa edib Vətənə dönəcək və uzun-uzun illər Azərbaycana rəhbərlik edəcəkdir. Azərbaycan xalqının məhəbbəti, inamı, hörməti, duaları ona kömək edəcək və o, bizimlə bir yerdə olacaqdır.

Bu ilin oktyabrın 15-də Azərbaycanda prezident seçkiləri keçiriləcəkdir. Əminəm ki, Azərbaycan xalqı düzgün seçim edəcəkdir. 1993-cü ildə Heydər Əliyevi Azərbaycana rəhbərliyə dəvət edəndən sonra xalqımız bir daha gördü ki, çox düzgün və müdrik addım atmışdır. O vaxt yaranan vəziyyətin qarşısını almağa, Azərbaycanı vətəndaş müharibəsindən xilas etməyə, müharibəni dayandırmağa, iqtisadi inkişafa nail olmağa yalnız bir adam - Heydər Əliyev qadir idi və o, bunu etdi. Azərbaycanı inkişaf etdirdi. Əminəm ki, oktyabrın 15-də Azərbaycan xalqı yenidən öz müdrikliliyini göstərərək, Heydər Əliyevə, onun siyasətinə səs verəcəkdir.

Əziz dostlar!

Əziz xaçmazlılar!

Mən Xaçmaz rayonunda dəfələrlə olmuşam. Hər dəfə buraya gələndə məndə çox xoş təəssürat yaranır. Hər dəfə buraya gələndə getmək istəmirəm, sizinlə bir yerdə olmaq istəyirəm. Xaçmaz Azərbaycanın gözəl guşəsidir. Burada yaşayanlar gözəl, zəhmətkeş, vətənpərvər insanlardır. Azərbaycanın müstəqilliyini gücləndirən insanlardır. Mən çox şadam ki, bu gün sizinlə bir yerdəyəm, bu sevinci sizinlə bölüşürəm. Əminəm ki, bundan sonra da biz daim bir yerdə olacağıq. Bundan sonra da xaçmazlılar Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsində, ölkəmizin iqtisadi inkişafının təmin olunmasında fəal iştirak edəcəklər. Sizi bu gözəl müəssisənin açılışı münasibətilə bir daha ürəkdən təbrik edirəm. Sizi öpürəm, qucaqlayıram, bağrıma basıram, hamınıza xoşbəxtlik, cansağlığı və səadət arzulayıram. Sağ olun.

"Azərsun Holding" Şirkətlər Qrupunun vitse-prezidenti Yunis Arifoğlu vaxt ayıraraq buraya gəldiyinə, dəyərli və məzmunlu çıxışına, sahibkarlara, özəl sektorun inkişafına göstərilən diqqətə görə Baş nazir İlham Əliyevə təşəkkür etdi.

Sonra Baş nazir **İLHAM ƏLİYEV** jurnalistlərin suallarına cavab verdi.

SUAL: İlham müəllim, zavodu gəzdiniz, nəticədən razı qaldınız mı?

CAVAB: Əlbəttə, çox razı qaldım. Nəhəng bir müəssisədir. Çox sevindirici haldır ki, Azərbaycanın bölgələrində belə müəssisələr yaradılır. Bu, onu göstərir ki, investorlarda Azərbaycanın gələcəyinə inam var. Azərbaycan hərtərəfli inkişaf edir, iqtisadiyyatı inkişaf edir. Biz çox istəyirik və hökumətin də məqsədi budur ki, Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində emal müəssisələri yaradılsın. Əlbəttə, hesab edirəm, bu müəssisə başqaları üçün örnək olacaqdır. Burada yüksək səviyyədə məhsul istehsal olunacaqdır. Müəssisədə ən müasir standartlar tətbiq olunur. Belə zavodun Azərbaycanda tikilməsi onu göstərir ki, ölkəmiz inkişaf edir, yaşayır. Mən gələcəkdə başqa yerlərdə də belə zavodların tikilməsini arzulayırdım. Mənim investorlardan xahişim bundan ibarətdir.

SUAL: İlham müəllim, cənab Prezidentin bir çox Fərmanları var ki, Nazirlər Kabineti tərəfindən uzun müddət icra olunmayıbdır. Bunların icrası məsələsi qarşıda durur mu?

CAVAB: Əlbəttə, o məsələlərə baxılacaqdır. Harada yubanma varsa, biz onu aradan qaldırıraq. O cümlədən bu yaxınlarda Türkiyə ilə imzaladığımız viza sazişi uzun illər idi qalmışdı. Halbuki, mən bu məsələ ilə maraqlananda gördüm ki, orada heç bir problem yoxdur. Sadəcə, hansısa bürokratik hala görə qalmışdı. Ona görə belə hallar ola bilər. Amma deyə bilmərəm ki, bunlar kütləvi xarakter alıbdir. Mən Nazirlər Kabinetinin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirirəm. O, Azərbaycanın iqtisadiyyatının inkişafı üçün çox mühüm işlər görüb, indi də görür. Amma belə hallar da olur. Əlbəttə, hər bir hal fərdi qaydada müzakirə ediləcək və Nazirlər Kabineti çalışacaq ki, cənab Prezidentin bütün Fərmanları vaxtılı-vaxtında öz həllini tapsın.

SUAL: İlham müəllim, Siz Baş nazir təyin olunandan sonra Dağlıq Qarabağ məsələsinə xüsusi önəm verilir. Rusiya tərəfdən yeni həmsədr bəyan edib ki, tərəflər kompromisə getməyə hazırdırlar. Ümumiyyətlə, hansı kompromislərdən söhbət gedir?

CAVAB: Heç bir kompromisdən söhbət getmir. Mən bilmirəm, o bəyanat nəyin əsasında verilibdir. Bu məsələ hələ müzakirə olunmayıbdır. Mənə də bildirilib ki, Azərbaycanda prezident seçkiləri keçiriləndən sonra Minsk qrupunun həmsədrləri regiona gələcək və hansısa təkliflər verəcəklər. Hələlik, bu barədə bir şey deyə bilmərəm, çünki heç bir təklif yoxdur. Ona görə də hansısa kompromislərdən söhbət gedə bilməz.

**Baş nazir İlham Əliyev Quba rayonunda tikilən
Olimpiya İdman Kompleksində qörülən işlərlə tanış olmuşdur**

Həmin gün Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev Quba rayonuna gedərək, Milli Olimpiya Komitəsinin sifarişi, köməyi, diqqət və qayğısı ilə tikilmiş Olimpiya idman kompleksində aparılan son tamamlama işləri ilə maraqlandı.

Kompleksdə ən müasir standartlar səviyyəsində görülmüş tikinti-quraşdırma işlərindən razı qaldığını bildirən İlham Əliyev ayrı-ayrı salonları gəzdi, müvafiq məsləhətlərini, tövsiyə və tapşırıqlarını verdi.

Baş nazirə məlumat verildi ki, gənclərin asudə vaxtının səmərəli keçməsinə, bölgədə, ümumən ölkəmizdə bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafına xidmət edəcək bu kompleks tezliklə idmançıların ixtiyarında olacaqdır.

13.09.2003
AzərTAc

**Xilli "Nərə" balıqartırma zavodunun açılış mərasimi.
Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev
mərasimdə iştirak etmişdir**

Oktyabrın 1-də Neftçala rayonunun Xilli qəsəbəsində "Nərə" balıqartırma zavodunun açılışı münasibətilə təntənəli mərasim keçirilmişdir.

Mərasimə toplaşanlar Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyevi hərarətlə qarşıladılar. Məktəbli uşaqlar Baş nazirə gül dəstələri təqdim etdilər.

**Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyevin
çıxışı**

- Hörmətli xanımlar və cənablar!

Əziz neftçalılar!

Bu gün Azərbaycanın müasir tarixində çox əlamətdar bir gündür. Azərbaycanın Neftçala rayonunun ərazisində yeni, dünya standartlarına cavab verən "Nərə" balıqartırma zavodu tikilib və istifadəyə verilir. Mən bu münasibətlə sizin hamınızı ürəkdən təbrik edirəm.

Bu gün artıq ikinci dəfədir ki, bilavasitə ekoloji problemlərlə bağlı olan mərasimdə iştirak edirəm. Bu gün sər Bakının Qaradağ, habelə Salyan və Neftçala rayonlarının inzibati ərazilərində yerləşən Şirvan Milli Parkının açılışında iştirak etmişdim və indi də burada sizinlə birlikdəyəm. Deyə bilərəm ki, bunların hər ikisi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti hörmətli Heydər Əliyevin sərəncamları əsasında, onun təşəbbüsü ilə yaradılmışdır. Bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycanın dövlət başçısı, bütün başqa məsələlərlə yanaşı, ekologiyaya, ətraf mühitin qorunmasına böyük diqqət göstərir. Bu, həqiqətən də belədir. Biz bu məsələdə bundan sonra da diqqətli olacağıq. Çünki bu, Azərbaycanın gələcəyi məsələsidir.

Azərbaycan iqtisadi cəhətdən sürətlə inkişaf edir. Ölkəmiz iqtisadi islahatların aparılmasında qabaqcıl yerlərdən birini tutur. Bu, bizim hamımızı çox sevindirir. Bu işlər ölkəmiz üçün gözəl potensial və perspektivlər yaradır. Amma bununla yanaşı, biz daim diqqət mərkəzində saxlamalıyıq ki, Azərbaycanın gözəl təbiəti qorunsun. Bu istiqamətdə bu gün iki obyektin açılışı bir daha göstərir ki, dövlət başçısı bu işlərə də öz diqqətini əsirgəmir.

Bu zavod ən müasir avadanlıqla təchiz olunub, ən yüksək dünya standartlarına uyğun şəkildə tikilmişdir. Bu, çox sevindirici haldır. Qeyd etməliyəm ki, son illər ərzində Azərbaycanda yaradılan, tikilən binaların, müəssisələrin, idman qurğularının, demək olar, tam əksəriyyəti dünya standartlarına cavab verir.

Bu, bizi çox sevindirir. Eyni zamanda, sevindirici hal həm də odur ki, bu zavod, əsasən, yerli inşaatçılar tərəfindən tikilmişdir. On il bundan əvvəl Azərbaycanda hər bir tikili, hər bir kiçik bina xaricdən gələn mütəxəssislər tərəfindən tikilirdi. Yerli şirkətlərin təcrübəsi yox idi. Amma bu illər ərzində təcrübə də toplanmışdır və biz görürük ki, yerli inşaatçılar bütün binaları, zavodları, fabrikləri ən yüksək səviyyədə tikə bilirlər. Bu, çox sevindirici haldır və biz gələcəkdə buna daha böyük əhəmiyyət verməliyik, yerli inşaatçıları, istehsalçıları dəstəkləməliyik.

Biz Azərbaycanda istehsalı artırmalıyıq, çalışmalıyıq ki, idxal azalsın, daxili istehsal artsın. Bu istiqamətdə işlər aparılır. Təxminən 20 gün əvvəl Xaçmaz rayonunda böyük emal müəssisəsi tikilib istifadəyə verilmişdir. Bu gün də Neftçala rayonunda balıqartırma zavodu istifadəyə verilir. Əminəm ki, gələcəkdə də Azərbaycanın hər bir bölgəsində yeni infrastruktur, yeni müəssisələr, fabriklər tikiləcəkdir. Bu da öz növbəsində, yeni iş yerlərinin açılmasına imkan verəcəkdir. Azərbaycan hökumətinin qarşısında duran ən önəmli problemlərdən biri də məhz yeni iş yerlərinin açılmasıdır.

Bu gün burada qeyd olundu ki, zavodda yüzə yaxın adam işləyəcəkdir. Yəni, artıq burada yüz iş yeri açılmışdır. Hökumətin planlarına növbəti 5 il ərzində 600 min yeni iş yerinin açılması daxildir. Beləliklə, Azərbaycanda işsizlik, demək olar ki, tamamilə ləğv olunacaqdır. Bu, çox sevindirici haldır və hökumət bu istiqamətdə işləyir və bundan sonra da işləyəcəkdir.

Eyni zamanda qeyd olundu ki, bu zavod Xəzəryanı ölkələrdə nadir bir müəssisədir. Bu, sahədə Azərbaycan birincilik əldə etmişdir. Bu bizi çox sevindirir. Çünki Xəzər dənizinin müxtəlif sərvətləri vardır. Onun bioresursları, Xəzərdəki neft-qaz yataqları da bu sərvətlərdəndir. Qürur hissi ilə deyə bilərəm ki, Heydər Əliyevin neft strategiyasının həyata keçirilməsi nəticəsində Azərbaycan öz neft-qaz yataqlarının işlənilməsində və enerji daşıyıcılarının dünya bazarlarına çatdırılmasında birinciliyi qazanmışdır və onu əldən verməyəcəkdir. Məhz Azərbaycanın neft strategiyası sayəsində Xəzər dənizində beynəlxalq konsorsiumlar yaradılmışdır və bu xarici şirkətlər Azərbaycanın iqtisadiyyatına artıq bir neçə milyard dollar investisiya qoymuşlar.

Bu da, öz növbəsində, ona gətirib çıxarmışdır ki, son illər ərzində neft sektorunda on mindən artıq yeni iş yerləri açılmışdır. Bizim məqsədimiz ondan ibarətdir ki, bütün sahələrdə, xüsusilə, qeyri-neft sektorunda buna oxşar meyl müşahidə olunsun. Bu zavodun açılışı da onu göstərir ki, belə meyl vardır və bu siyasət gələcəkdə də davam etdiriləcəkdir.

Azərbaycan Xəzər dənizinin statusu məsələsində dəfələrlə öz mövqeyini bəyan etmişdir. Bu mövqə ədalətlidir və biz çox şadıq ki, son illər ərzində qonşularımızla - Rusiya və Qazaxıstan ilə Xəzər dənizinin dibinin bölünməsi haqqında imzaladığımız sənədlərdə məhz Azərbaycanın mövqeyi öz əksini tapmışdır. Bizim başqa ölkələrin sektorlarında gözümlər yoxdur. Ancaq öz sektorumuzda da işləyəcəyik və işlərimizi lazım bildiyimiz kimi quracağıq. Bu işdə heç kim bizə mane ola bilməz. Xəzər dənizinin sektorlara bölünməsi məsələsində də böyük irəliləyiş müşahidə olunur.

Azərbaycan öz neft ehtiyatlarını artıq hasil edir və iki neft kəməri vasitəsilə dünya bazarlarına çıxarır. Bildiyiniz kimi, hazırda Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəməri də inşa edilir və inşallah, 2005-ci ilin sonlarında o da istismara veriləcəkdir. Bundan sonra Azərbaycanın xəzinəsinə çox böyük həcmdə valyuta axını gələcəkdir. Bu da, öz növbəsində, qarşımızda duran planları həyata keçirməyə, yoxsulluğu azaltmağa, iş yerləri açmağa, yeni siyye ocaqları, təhsil müəssisələri, yeni infrastruktur yaratmağa imkan verəcəkdir. İmkanlarımız çoxdur. Bu istiqamətdə hökumət xüsusi bir proqram - Azərbaycanın iqtisadi inkişaf proqramını hazırlayır və burada bütün bu məsələlər öz əksini tapacaqdır.

Əlbəttə, bu məsələlərin həlli bizim valyuta ehtiyatlarımızın bu proqramın həyata keçirilməsinə verdiyi imkandan asılı olacaqdır. Heydər Əliyevin neft strategiyasının həyata keçirilməsi nəticəsində artıq valyuta ehtiyatları yaranır. Bu məqsədlə Neft Fondu yaradılmışdır və orada 1 milyard 400 milyon dollar vəsait toplanmışdır. Bu vəsait Azərbaycanın gələcək nəsilləri üçün istifadə olunacaq, eyni zamanda, ölkəmizin qarşısında duran mühüm sosial-iqtisadi problemlərin həllində də öz rolunu oynayacaqdır.

Açılışına toplaşdığımız zavod həm də Dünya Bankının krediti ilə yaradılmışdır. Bu, bizi çox sevindirir. Azərbaycan beynəlxalq maliyyə qurumları ilə çox sıx və uğurlu əməkdaşlıq edir. Əlamətdar haldır ki, Dünya Bankı, Beynəlxalq Valyuta Fondu, dünyanın digər aparıcı maliyyə qurumları Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi siyasəti çox yüksək qiymətləndirir və bəyənilir. Təbii ki, bu, belə də olmalıdır. Çünki ölkəmizin iqtisadiyyatı hər il təxminən 10 faiz artır, inflyasiyanın səviyyəsi 2 faizdən yuxarı deyildir. Digər iqtisadi göstəricilər də deməyə əsas verir ki, Azərbaycan inamla irəliləyir.

Amma 1993-cü ili yada salaq. Həmin il, o vaxtkı iqtidar dövründə inflyasiya min faiz təşkil edirdi. Yəni, pulun dəyəri tamamilə itirdi. Azərbaycan demək olar ki, kaos vəziyyətində, böhran içərisində idi. Xəzinə boşalmışdı, burada qalan vəsaiti isə həmin iqtidar oğurlayıb xaricə aparmışdı. İndi isə Azərbaycanın sərvətləri, o cümlədən valyuta ehtiyatları çox etibarlı şəkildə qorunub saxlanılır. Bu məqsədlə Neft Fondu yaradılıb və o, çox şəffaf qurumdur. Onun fəaliyyəti, orada yığılan vəsait haqqında mütəmadi qaydada əhaliyə məlumat verilir. Bu şəffaf qurum Azərbaycanın gələcəyində və perspektivlərində çox mühüm rol oynayacaqdır.

Bütün bu sadaladığım amillər deməyə imkan verir ki, Azərbaycan yaxın gələcəkdə çox böyük uğurlar əldə edəcək, iqtisadi cəhətdən güclənəcəkdir. İqtisadiyyatımız daha da inkişaf edəcəkdir. Artıq biz bu inkişafı görürük. Xüsusilə aqrar sektorda. Azərbaycan MDB məkanında yeganə ölkədir ki, torpaq kəndlilərə verilmişdir. Biz artıq bunun nəticələrini görürük. Eyni zamanda, özəlləşdirmə prosesi nəticəsində minlərlə, on minlərlə sahibkarlar təbəqəsi yaranmışdır. Biz çalışmalıyıq ki, ölkəmizdə güclü orta təbəqə yaransın, Azərbaycanın bütün bölgələri hərtərəfli inkişaf etsin. Bu məqsədlə biz bundan sonra da işimizi elə quracağıq ki, hər bir bölgədə, Azərbaycanın hər bir rayonunda yeni iş yerləri açılsın, yeni zavodlar, fabriklər istifadəyə verilsin ki, insanlar işlə təmin olunsunlar.

Biz bütün bunları edəcəyik. Əlbəttə, ilk növbədə biz istəyirik ki, Azərbaycan dünyada daha möhkəm şəkildə özünəlayiq yer tutsun. İndi bu, baş verir. Mənim son görüşlərim, xaricdə apardığım danışıqlar bir daha onu göstərir ki, ölkəmiz dünyada öz mövqelərini möhkəmləndirmişdir. İndi Azərbaycanla hesablaşır, ona hörmət edirlər. Ölkəmizin regiondakı mövqeyi möhkəmlənmişdir. Azərbaycansız regionda heç bir iqtisadi layihə həyata keçirilə bilməz.

Halbuki Ermənistan öz işğalçı siyasəti nəticəsində bütün regional layihələrdən məhrum olubdur. Biz onları bu layihələrdən təcrid etmişik. Hesab edirəm ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında olan iqtisadi uçurum daha da genişlənəcəkdir. Azərbaycan möhkəm və zəngin ölkəyə çevriləcəkdir. Ermənistanda isə bu perspektivlər yoxdur. Əlbəttə ki, bu amil danışıqlar prosesində də mühüm rol oynayacaqdır. Azərbaycanın ordusu güclənir. Dövlətimizin başçısı cənab Prezidentin göstərişləri əsasında ordu quruculuğunda da böyük işlər görülmüşdür. Artıq bizim ordumuz qarşıda duran bütün vəzifələri həll etməyə qadirdir. Amma biz istəyirik ki, müharibə olmasın, problemi sülh yolu ilə həll edək. Eyni zamanda, ordumuz güclü olmalıdır və bu istiqamətdə işlər aparılır.

Yenidən iqtisadiyyata qayıdaq, çünki hər şey iqtisadi zəmin üzərində qurulur. İqtisadiyyatı güclü olan ölkə hər şeyə qadirdir. Bunu cənab Prezident bir neçə il əvvəl demişdir. Bu ifadə bu gün də aktualdır, sabah da aktual olacaqdır. Ona görə də, ilk növbədə, iqtisadi inkişafa diqqət yetirilməlidir və yetirilir. Əlbəttə, bundan

sonra maaşların və gəlirlərin daha da artırılmasına imkan yaranacaqdır. Deyə bilərəm ki, cənab Prezidentin son sərəncamları nəticəsində 2 milyon insan bunu hiss etmişdir - maaşlar 50 faiz qaldırılmış, pensiyalar artırılmışdır. Bu proses davam edəcəkdir. İmkan yarandıqca, biz bunu davam etdirəcəyik. Çünki bütün müsbət nəticələrə baxmayaraq, biz çox gözəl bilirik ki, problemlər də çoxdur və xalqın müəyyən təbəqəsi çətinlik çəkir. Yoxsulluğun azaldılması istiqamətində biz yenə də beynəlxalq maliyyə qurumları, o cümlədən Dünya Bankı ilə sıx əməkdaşlıq edirik və çalışırıq ki, bu məsələ də aradan qalxsın. Əminəm ki, bu, belə də olacaqdır.

Azərbaycanda bu zavodun tikilib istifadəyə verilməsi bir də ona görə önəmlidir ki, iqtisadiyyatımızın təkcə neft və qaz üzərində qurulmadığını bir daha göstərir. Bizim əsas məqsədimiz ondan ibarətdir ki, qeyri-neft sektoru inkişaf etdirilsin. Neft sektorunda hər şey yerindədir. 9 il ərzində Heydər Əliyevin neft strategiyasının həyata keçirilməsi nəticəsində Azərbaycan böyük uğurlar əldə etmişdir. Azərbaycan nefti dünya bazarlarına çıxarılmışdır və ölkəmiz bundan böyük gəlirlər əldə edir. Biz qeyri-neft sektoruna da eyni meyarlarla yanaşmalıyıq. Orada da böyük dönüş gözlənilir və əminəm ki, bu, yaxın gələcəkdə baş verəcəkdir.

Beləliklə, Azərbaycan hərtərəfli inkişaf edəcəkdir. Ölkəmizin iqtisadiyyatı, bölgələri hərtərəfli inkişaf edəcəkdir. Biz bunu istəyirik və əminəm ki, buna nail olacağıq.

Əziz dostlar!

Mən bir daha sizin hamınızı bu gözəl müəssisənin açılışı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Sizə uğurlar, cansağlığı, xoşbəxtlik arzulayıram.

Sağ olun.

Sonra Baş nazir İlham Əliyev "Nərə" balıqartırma zavodunun açılışını bildirən qırmızı lenti kəsdi.

Baş nazir zavodun ayrı-ayrı sexlərini gəzdi, burada müasir texnologiya əsasında quraşdırılmış avadanlıqla, körpə balıqların yetişdirilməsi üçün xüsusi süni göllərlə və digər sahələrlə yaxından tanış oldu. Ona zavodun istehsal prosesi barədə ətraflı məlumat verildi.

Baş nazir İlham Əliyev zavodun inzibati binasında da oldu, burada yaradılmış gözəl şəraitdən razı qaldığını bildirdi.

Mərasimdə Baş nazirin müavini Abid Şərifov, daxili işlər naziri Ramil Usubov, Prezidentin İcra Aparatının şöbə müdirləri Yusif Hübətov, Əli Həsənov və digər rəsmi şəxslər iştirak edirdilər.

02.10.2003

AzərTAc

**İlham Əliyev: Biz Azərbaycanı çox qısa bir zamanda zəngin dövlətə
çevirmək niyyətindəyik və bunu edəcəyik.
"Eupec-Azərbaycan" birgə müəssisəsinin açılışı olmuşdur
Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev müəssisənin açılışında iştirak etmişdir**

Oktyabrın 2-də Bakının Xətai rayonu ərazisində yerləşən "Eupec- Azərbaycan" Almaniya-Azərbaycan birgə müəssisəsinin açılış mərasimi olmuşdur.

Müəssisənin ərazisinə toplaşmış yüzlərlə insan Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyevi hərərətli alqışlarla qarşıladılar.

Baş nazir İlham Əliyev açılışdan əvvəl "Eupec-Azərbaycan" birgə müəssisəsinin ərazisini gəzdi, istehsal prosesi ilə tanış oldu.

**Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyevin
ÇIXIŞI**

- Əziz dostlar!

Xanımlar və cənablar!

Mən sizin hamınızı bugünkü əlamətdar hadisə - Azərbaycan-Almaniya birgə müəssisəsinin açılışı münasibətilə təbrik edirəm.

Azərbaycanda Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında 1994-cü ildən yeni neft strategiyası həyata keçirilir. Bu zavodun yaradılması da məhz həmin neft strategiyasının həyata keçirilməsi ilə bağlıdır. Əgər 1994-cü ildə "Əsrin müqaviləsi" imzalanmasaydı, təbii ki, bu zavoda da ehtiyac olmazdı. O vaxtdan bəri Azərbaycanda bu istiqamətdə çox işlər görülmüşdür. Bu barədə artıq burada deyilmişdir. Azərbaycana böyük həcmdə sərmayə qoyulur, yeni müəssisələr, zavodlar, fabriklər yaradılır, yeni iş yerləri açılır. Çox sevindirici haldır ki, bu proses davam edir.

Heydər Əliyevin neft strategiyası çoxşaxəlidir, müxtəlif istiqamətlərdən ibarətdir. Əlbəttə, ilkin mərhələdə ən önəmli məsələ ondan ibarət idi ki, Azərbaycana sərmayə cəlb edilsin. İndi bu proses uğurla davam edir. Azərbaycana milyardlarla dollar sərmayə qoyulmuşdur və gələcəkdə də qoyulacaqdır. BP şirkətinin nümayəndəsi burada dedi - Azərbaycanın neft sektoruna 18 milyard dollar sərmayə qoyulacaqdır. Məhz buna görə Azərbaycan MDB məkanında və Şərqi Avropa ölkələri arasında adambaşına düşən xarici sərmayənin həcmində görə qabaqcıl yerlərdədir.

Neft strategiyasının digər istiqaməti ondan ibarətdir ki, Azərbaycanda nəqliyyat infrastrukturunu yaradılsın, neft kəmərləri inşa edilsin. Bu proses davam edir. Azərbaycan nefti artıq iki kəmərlə dünyə bazarlarına çatdırılır. Bunlar Bakı-Novorossiysk və Bakı-Supsa neft kəmərləridir. Hazırda nəhəng Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri tikilir və yaxın gələcəkdə istifadəyə veriləcəkdir.

Bu da imkan verəcəkdir ki, Azərbaycan öz neftini böyük həcmdə ixrac etsin, dünyə bazarlarına çatdırsın. Beləliklə, iqtisadiyyatımız daha da möhkəmlənəcəkdir.

Heydər Əliyevin neft strategiyasının daha bir istiqaməti ona yönəlmişdir ki, Azərbaycanda yerli istehsal yaransın, iş yerləri açılınsın. Bu gün biz bunu açılışını etdiyimiz zavodda görürük. Ümumiyyətlə, bütün bu amillər bu zavodun yaradılmasında özünü göstərir. Bura həm sərmayə qoyuluşu, həm yeni yerli istehsal yaradılması, həm də yeni iş yerləri açılması daxildir. Burada 350 iş yeri açılmışdır, onun 300-dən çoxuna da yerli vətəndaşlar cəlb olunmuşdur. Maaşlar da çox yüksəkdir. Mənə verilən məlumata görə, burada Azərbaycan vətəndaşlarının maaşları 400 dollardan artıqdır. Əlbəttə ki, bütün bunlar çox sevindirici hallardır. Ümumiyyətlə, Azərbaycanda yeni iş yerlərinin açılması istiqamətində işlər görülür və görülməkdir, növbəti beş il ərzində 600 min yeni iş yeri açılacaqdır. Azərbaycanda zavodlar, fabriklər, emal müəssisələri yaradılır və gələcəkdə də yaradılacaqdır. Bu, bizə imkan verəcəkdir ki, Azərbaycanı hərtərəfli inkişaf etdirək.

Əlbəttə ki, hələ uzun illər ərzində ölkəmizin iqtisadi inkişafını müəyyən edən amil neft faktoru olacaqdır. Bu da təbiidir. Amma bununla yanaşı, Azərbaycanın digər sektorları da inkişaf edir və gələcəkdə də buna fikir veriləcəkdir. Əminəm ki, hələ buna bənzər və dünyə standartlarına cavab verən neçə-neçə müəssisə yaradılacaq və insanlarımız işlə təmin olunacaqdır.

Mənə məlumat verildi ki, burada yerli vətəndaşlar həm fəhlə işini görürlər, eyni zamanda, yüksək peşəkarlıq tələb edən işlərlə də məşğuldurlar. Bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycanda güclü insan potensialı var, peşəkar insanlar çoxdur. Çox sevindirici haldır ki, bu müəssisə onlardan istifadə edir.

Bu birgə müəssisənin yaradılması həm də ona görə sevindiricidir ki, o, Almaniya və Azərbaycan şirkətləri tərəfindən təsis olunmuşdur. Bu iki ölkə arasında münasibətlər çox yüksək səviyyədədir. Bizim aramızda nəinki heç bir problem yoxdur, əksinə, əməkdaşlıq və qarşılıqlı hörmət, anlaşma vardır.

Hesab edirəm ki, Azərbaycanın Avropa ailəsinə inteqrasiyası məsələsində də Almaniyanın dəstəyi bizə lazım olacaqdır və biz bu dəstəyi hiss edirik. Çox şadıq ki, Almaniya kapitalı, biznesi Azərbaycana gəlir. Əlbəttə, Azərbaycanda Heydər Əliyevin neft strategiyasının həyata keçirilməsi nəticəsində yüzlərlə xarici şirkət ölkəmizdə fəaliyyət göstərir, minlərlə xarici vətəndaş Azərbaycanda çox gözəl və rahat yaşayır. Onlar heç Azərbaycandan getmək də istəməzlər. Çünki ölkəmiz, şəhərimiz günü-gündən abadlaşır, gözəlləşir, iqtisadiyyatımız möhkəmlənir. Biz çox sevinirik ki, Azərbaycanda bu baxımdan heç bir problem yoxdur. Əksinə, əməkdaşlıq ruhu mövcuddur.

Biz eyni zamanda, çox istərdik ki, burada podratçı qismində fəaliyyət göstərən şirkətlər öz ofislərini açsınlar. Amma, ilk növbədə, Azərbaycana sərmayə qoyan şirkətlər gəlsin. Ölkəmizin böyük imkanları, potensialı, gələcəyi vardır. Əlbəttə ki, bu gün bizim iqtisadiyyatımıza sərmayə qoyan şirkət bundan böyük mənfəət, fayda əldə edəcəkdir. Hesab edirəm ki, bu gün Almaniya şirkəti tərəfindən göstərilən nümunə digər şirkətlər tərəfindən də bəyəniləcək və onlar da bu təcrübədən istifadə edib Azərbaycana sərmayə qoyacaqlar.

Ölkəmiz, ümumiyyətlə, çox sürətlə inkişaf edir. Azərbaycanda iqtisadi islahatlar aparılır, özəlləşdirmə prosesi gedir. Çox sevindirici haldır ki, ümumi daxili məhsulda özəl sektorun payı 70 faizdən yuxarıdır. Bu gün olduğumuz müəssisə də tamamilə özəl sektora məxsusdur. Biz çox istəyirik ki, Azərbaycanda özəl sektor inkişaf etsin, sahibkarların sayı artsın, orta təbəqə yaransın. Hökumət bu istiqamətdə əlindən gələni edir və gələcəkdə də edəcəkdir. Bu, bizim strateji xəttimizdir. Azərbaycan zəngin ölkəyə çevrilməlidir və çevriləcəkdir. Bunun üçün bizdə bütün imkanlar vardır. Təbii sərvətlər, yüksək peşəkarlıq, iradə, Vətənə, xalqa məhəbbət vardır. Bundan başqa daha nə lazımdır?

Bütün bu amilləri səfərbər edib Azərbaycanı çox qısa bir zamanda zəngin dövlətə çevirmək niyyətindəyik və bunu edəcəyik. Biz istəyirik insanlarımız yaxşı yaşasın, işsizlik, yoxsulluq olmasın. Bu istiqamətdə də işlər aparılır və deyə bilərəm ki, artıq uğurlar əldə etmişik.

Qısa müddət ərzində Azərbaycanda dünya standartlarına cavab verən bir neçə müəssisə yaradılıb. Dünən balıqartırma zavodunun açılışı oldu, iyirmi gün əvvəl Xaçmazda konserv zavodunun açılışını etdik. Bu gün burada Azərbaycanın iqtisadi inkişafı üçün çox önəmli zavod açılır.

Çox mühüm cəhət budur ki, bütün bu müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların böyük bir qismi Azərbaycanda satılacaqdır. Yəni, xaricdə bazar axtarmaq lazım olmayacaqdır. Bu da, öz növbəsində, bir daha onu göstərir ki, 1994-cü ildə Heydər Əliyev tərəfindən "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması çox cəsarətli və müdrik addım idi. Məhz o müqavilənin nəticəsində Azərbaycanda infrastruktur və yerli istehsalçılar üçün şərait yaradılır.

Biz istəyirik ki, Azərbaycanın bazarını yerli şirkətlər öz məhsulları ilə doldursunlar. Əlbəttə, idxal da lazımdır və olacaqdır. Amma o sahələrdə ki, imkanımız vardır, gərək biz yerli şirkətlərə öz istehsal etdikləri məhsullarını Azərbaycan bazarına çıxarmalarına kömək edək.

Əziz dostlar, dediyim kimi bu gün Azərbaycanın tarixində çox əlamətdar bir gündür. Gözəl, yeni müəssisə yaradılıb istifadəyə verilir. Mən bu münasibətlə bir daha sizin hamınızı ürəkdən təbrik etmək istəyirəm, sizə cəsarətli, uğurlar arzulayıram.

Sağ olun.

"Eupec-Azərbaycan" birgə müəssisəsinin açılış mərasimində Prezidentin İcra Aparatının rəhbəri Ramiz Mehdiyev, Baş nazirin birinci müavini Artur Rəsizadə, iqtisadi inkişaf naziri Fərhad Əliyev, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbov, Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti Natiq Əliyev, Fransanın və Yaponiyanın ölkəmizdəki səfirləri Şantal Puare və Toşiyuki Fucivara, digər rəsmi şəxslər iştirak edirdi.

03.10.2003

AzərTAc

**Azərbaycan - Yaponiya əməkdaşlığı möhkəm təməl üzərində sürətlə inkişaf edir.
Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev Qaradağ Qaz Kompresor Stansiyasının açılış
mərəsimində iştirak etmişdir**

Oktyabrın 6-da Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyev "Qaradağ-Digah-Şimal DRES" yüksək təzyiqli qaz kəmərinin və müvafiq kompressor stansiyasının açılış mərasimində iştirak etmişdir.

**Azərbaycan-Yaponiya əməkdaşlığı möhkəm təməl üzərində sürətlə inkişaf edir.
Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyevin çıxışı**

- Hörmətli xanımlar və cənablar!
Hörmətli səfirlər!
Əziz qonaqlar!

Bu gün Azərbaycanın həyatında çox əlamətdar bir gündür. Azərbaycanda yeni infrastruktur obyektı - Qaradağ qaz kompressor stansiyası tikilib və istifadəyə verilir. Bu münasibətlə mən sizin hamınızı təbrik edirəm.

1998-ci ildə möhtərəm cənab Prezident Heydər Əliyev Yaponiyada rəsmi səfərdə olarkən bu stansiyanın tikilməsi haqqında razılışma əldə edilmişdi. Yaponiya hökumətinin krediti hesabına bu stansiya tikilib və eyni zamanda, uzunluğu 87 kilometr olan qaz kəməri çəkilibdir. Bu, bir də onu göstərir ki, Yaponiya ilə Azərbaycan arasında münasibətlər çox yüksək səviyyədədir. Aramızda qarşılıqlı hörmət və anlaşma vardır. Bu, bizim üçün çox vacibdir. Çünki Yaponiya ilə bizim aramızda olan münasibətlər, iqtisadi sahələrdə əməkdaşlığımız bizə bir çox məsələni həll etməyə imkan verəcəkdir. Bu, indi baş verir. Yaponiya hökumətinin krediti vasitəsilə Azərbaycanda "Şimal" elektrik stansiyası tikilib istifadəyə verilibdir. Bu gün bu stansiya istifadəyə verilir. Bilirəm ki, biz gələcəkdə digər layihələr üzrə işləyəcəyik. Əminəm ki, bizim əməkdaşlığımız digər sektorlarda da özünü göstərəcəkdir.

Eyni zamanda, bu kreditlərlə yanaşı, - qeyd etməliyəm ki, bunlar çox məqbul şərtlərlə, aşağı faizlə 40 il müddətinə verilir, - Yaponiya hökuməti Azərbaycana təmənnəsiz olaraq, yardım şəklində böyük həcmdə kömək göstəribdir. Bu gün bu fürsətdən istifadə edərək, Yaponiya hökumətinə Azərbaycan hökuməti adından öz təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

Bu stansiyanın tikilib istifadəyə verilməsi bizə qarşımızda duran bir neçə mühüm məsələni həll etməyə imkan verəcəkdir. Bu stansiya vasitəsilə Bakıya və onun ətrafında yerləşən qəsəbələrə qazın verilməsi daha da yüksək səviyyəyə qalxacaq, onun həcmi artacaqdır. Bu, bizim üçün çox vacib məsələdir. Biz indi ciddi məşğulmuş ki, Azərbaycanın hər bölgəsinə qazın verilməsi bərpa olunsun. Çünki bilərsiniz ki, Heydər Əliyev 1970-1980-ci illərdə Azərbaycanın rəhbəri olarkən respublikamızın bütün bölgələri, bütün kəndləri qazlaşdırılmışdı, hər yerə qaz xətləri çəkilmişdi. Ondan sonra, düzdür, o xətlərin bəziləri köhnəlib, sıradan çıxıb və qazın da verilməsi dayandırılmışdı. Biz indi bunu bərpa edirik. Son iki il ərzində bu istiqamətdə xeyli iş görülmüşdür.

32 rayona yenidən qazın verilməsi bərpa olunmuşdur. İndi o rayonların mərkəzlərinə qaz verilir. Bu məqsədlə hər il Rusiyadan 4 milyard kubmetr qaz alınır. Bu tədbir, ilk növbədə, sosial xarakter daşıyır. Sizə açıq deyim ki, bunun iqtisadi cəhətdən o qədər də səmərəsini görmürük. Çünki Azərbaycanda qazın qiyməti çox aşağıdır. Deyə bilərəm ki, hər il qaz alınmasına 200 milyon dollardan çox vəsait ödənilir. Əvəzində isə, bunun haradasa, 5 faizi qayıdır, bəlkə də qayıtmır. Amma bütün bunlara baxmayaraq, biz bu məsələnin vacibliyini nəzərə alır, buna məhz sosial nöqtəyi-nəzərdən yanaşırıq və qiymətlər də aşağıdır. Elektrik enerjisinin də həmçinin. İstəyirəm biləsiniz, hökumətin planlarında belə məqsəd yoxdur ki, bunların qiymətləri artsın. Çünki biz bilirik ki, əhalinin imkanları hələ məhduddur. Ona görə də qiymətlər elə bu səviyyədə qalacaqdır. Mən istəyirəm hamı bilsin ki, həyata keçirilən bu layihə məhz sosial xarakter daşıyır. Biz bu istiqamətdə işlərimizi gələcəkdə də davam etdirəcəyik. Azərbaycana əlavə həcmə qazın alınmasını təmin edəcəyik. Amma bir neçə ildən sonra Azərbaycan özü-özünü qazla təmin edəcəkdir. Azərbaycanda "Şahdəniz" kimi nəhəng qaz yatağı kəşf olunubdur. Orada bu yaxınlarda əməli işlər görülməyə, quyular qazılacaqdır. Beləliklə, bir neçə ildən sonra Azərbaycan özü-özünü qazla təmin etmək iqtidarında olacaqdır. O vaxta qədər isə qazın alınması davam edəcəkdir.

Eyni zamanda, bu stansiya Azərbaycanda elektrik enerjisinin həcmi artıracaqdır. Biz hamımız bilirik ki, son illər bu istiqamətdə də çox gözəl işlər görülmüş, elektrik enerjisinin verilməsi daha yüksək səviyyədədir. Xüsusilə, Azərbaycanın bölgələrində. Mən bu yaxınlarda Azərbaycanın bir neçə rayonunda olmuşam və çox məmnunluq hissi ilə sizə deyə bilərəm ki, keçmişdə elektrik enerjisinin verilməsində olan fasilələr artıq yoxdur, əhali təmin olunur. Bu sahədə işlər davam edəcək, gələcəkdə Azərbaycanda hər birinin gücü 400 meqavat olan

iki yeni elektrik stansiyası tikiləcəkdir. Əminik ki, onların biri, "Şimal-2" stansiyası yenə Yaponiya hökumətinin krediti hesabına tikiləcəkdir. Bu stansiyalar tikilib istifadəyə verildikdən sonra Azərbaycanda, ümumiyyətlə, elektrik enerjisi problemi olmayacaq, özümüzü elektrik enerjisi ilə tam təmin edə biləcəyik. Bəlkə, gələcəkdə elektrik enerjisini ixrac da edə biləcəyik. Bütün bunlar, görülən işlər Azərbaycanda son illər Heydər Əliyev tərəfindən aparılan ümumi iqtisadi siyasət nəticəsində mümkün olmuşdur.

Azərbaycanda iqtisadiyyat gücləndikcə, təbiidir ki, ilk növbədə, sosial məsələlərin həllinə fikir verilir. Bu istiqamətdə böyük işlər görülübür.

Azərbaycanda Heydər Əliyevin neft strategiyası uğurla həyata keçirilir. Bunun nəticəsində minlərlə yeni iş yerləri açılıbdır. Azərbaycana böyük həcmdə sərmayə qoyulubdur. Çox sevindirici haldır ki, bu sərmayələri qoyanlar arasında Yaponiya şirkətləri də vardır. Onlar Azərbaycanın neft-qaz sektorunda çox fəal iştirak edirlər. Eyni zamanda, sərmayəçi kimi çox böyük həcmdə vəsait qoyurlar.

Azərbaycanda neft kəmərləri tikilib istifadəyə verilmişdir. İndi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri inşa edilir. Yaxın zamanlarda o da istifadəyə veriləcəkdir. Bu da öz növbəsində, qarşımızda duran digər sosial məsələlərin həllində bizə yaxından kömək edəcəkdir. Bu istiqamətdə işlər aparılacaqdır. Azərbaycanın perspektivləri çox gözəldir. Bizim gözəl potensialımız, təbii sərvətlərimiz, ən önəmlisi isə, çox güclü insan potensialımız vardır. Bütün bu amillərdən gərək çox səmərəli istifadə edək.

Əziz dostlar, bu gün bu stansiya istifadəyə verilir. Bu, bizim hamımızı çox sevindirir. Çünki biz bilirik ki, yaxın gələcəkdə Azərbaycan bunun faydasını görəcəkdir. Gələcəkdə buna bənzər infrastruktur obyektləri tikiləcək, istismara veriləcəkdir.

Son 20 gün ərzində Azərbaycanın müxtəlif sektorlarında yeni, müasir, bütün dünya standartlarına cavab verən obyektlər istifadəyə verilir. Bu, təkcə Bakıda deyil, Azərbaycanın digər bölgələrində də baş verir. Çünki biz çox istəyirik ki, Azərbaycan hərtərəfli inkişaf etsin. Əlbəttə ki, paytaxtımız öz yerində, amma bölgələr də inkişaf etməlidir. Əgər Bakıda işıq, qaz varsa, deməli, Azərbaycanın hər bir rayonunda işıq və qaz olmalıdır. Biz də bunu təmin edəcəyik.

Bu gün bu stansiyanın istifadəyə verilməsi mənim üçün başqa bir cəhətdən də çox sevindiricidir. Çünki bu, Qaradağ rayonunun ərazisində baş verir. Qaradağ rayonu mənim üçün çox əzizdir. 1995-ci ildə Qaradağ rayonunun sakinləri mənə etimad göstərərək, Milli Məclisin deputatı seçdilər. Mən 5 il ərzində Milli Məclisdə Qaradağ rayonunu təmsil edirdim. Zənnimcə, pis də təmsil etmirdim.

2000-ci ildə mən artıq Milli Məclisə Yeni Azərbaycan Partiyasının siyahısı ilə seçilmişdim. Amma buna baxmayaraq, rayonla əlaqəmi heç vaxt kəsməmişəm, rayon rəhbərliyi ilə daim əlaqə saxlamışam. Mənim təşəbbüslə yaradılmış Qaradağ sosial-iqtisadi fondunun fəaliyyəti də davam etmişdir və bu gün də davam edir, sabah da davam edəcəkdir.

2000-ci ildə Qaradağ rayonunda olarkən, mən öz çıxışımda demişdim ki, biz artıq bir yerdəyik. Baxmayaraq ki, mən Qaradağ rayonunu artıq rəsmi olaraq təmsil etmirəm, amma mən daim sizi ürəyimdə təmsil edəcəyəm. Biz daim bir yerdə olacağıq. Çalışacağam ki, Qaradağ rayonunda birlikdə topladığımız o gözəl təcrübəni başqa bölgələrə də tətbiq edəm. Biz burada çox işlər gördük. Şəhid ailələri, Qarabağ müharibəsi əlilləri üçün hərəsi 50 mənzdən ibarət iki müasir yaşayış evi tikilib istifadəyə verilmişdir. Möhtərəm cənab Prezident o evlərin açılışında iştirak etmişdir. Burada qaçqınlar, məcburi köçkünlər üçün "Ümid" qəsəbəsi salınmışdır. 300 ailə öz yaşayış şəraitini yaxşılaşdırmışdır. Cənab Prezident onun da açılışını etmişdi, bizimlə bir yerdə idi.

Digər məsələlər də həll olunmuşdur. Yollar çəkilmişdir. Burada məskunlaşmış qaçqın, məcburi köçkün ailələrinə yardımlar göstərilmişdir və bundan sonra da göstəriləcəkdir. Cənab Prezidentin Qaradağ rayonuna qayğısı daim olubdur və siz də bunu hiss etmişiniz. İndi cənab Prezident Azərbaycanda deyil, o, müalicə olunur, müalicə də uğurla davam edir. Mən əminəm ki, yaxın gələcəkdə o, Vətənə dönəcək və yenə Azərbaycan xalqı ilə birlikdə olacaqdır.

Əziz dostlar, bu gözəl stansiyanın açılışı münasibətilə sizi bir daha ürəkdən təbrik edirəm. Sizə cansağlığı, xoşbəxtlik arzulayıram.

Sağ olun.

Mərasimdə Prezidentin İcra Aparatının rəhbəri Ramiz Mehdiyev, Baş nazirin birinci müavini Artur Rasızadə və Yaqub Eyyubov, Baş nazirin müavini Abid Şərifov, nazirlər, komitə sədrələri, şirkətlərin rəhbərləri, diplomatik korpusun nümayəndələri və digər rəsmi şəxslər iştirak edirdilər.

07.10.2003

AzərTAc

**Baş nazir İlham Əliyev oktyabrın 9-da Lənkəranda "BUTA " konserv zavodunun açılış mərasimində iştirak etdi.
Baş nazir İlham Əliyev "BUTA " konserv zavodunun açılışını bildirən qırmızı lenti kəsdi, müəssisənin idarəetmə pultunun düyməsini basdı, ayrı-ayrı istehsal sexlərinin işi ilə tanış oldu.
Azərbaycanın Baş naziri, Respublika Prezidentliyinə namizəd İlham Əliyevin çıxışı**

- Əziz dostlar!

Mən sizin hamınızı bu yeni müəssisənin açılışı münasibətilə ürəkdən təbrik etmək istəyirəm. Bu, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycanda iqtisadi inkişaf var, yeni iş yerləri açılır. Azərbaycanın bütün bölgələrinə yeni, müasir standartlara cavab verən avadanlıq gətirilir, qurulur. Burada, bu zavodda yüzdən artıq adam işlə təmin olunubdur.

Mənə verilən məlumata görə, gələcəkdə zavodun fəaliyyəti daha da genişlənəcək, daha çox çeşiddə məhsullar istehsal edilərək, həm daxili bazarda satılacaq, həm də ixrac olunacaqdır. Bu, çox sevindirici haldır. Bu, ümumiyyətlə, Azərbaycanda son illər ərzində müşahidə olunan ənənəni göstərir. Onun əyani sübutudur. Bu siyasəti Azərbaycanda 1993-cü ildən başlayaraq möhtərəm cənab Prezident Heydər Əliyev aparır. Onun rəhbərliyi altında Azərbaycanın hər sahəsi inkişaf edir. İqtisadiyyatımızın bütün sektorları inkişaf edir. Məhz aparılan iqtisadi islahatların nəticəsində, Azərbaycanda hökm sürən sabitliyin nəticəsində investorlar vəsait qoyurlar, yeni iş yerləri açılır, yeni müəssisələr yaradırlar. Əgər investorlarda gələcəyə inam olmasaydı, onlar heç vaxt risk edib vəsait qoymazdılar. Bu, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan düz yoldadır.

Azərbaycanın çox gözəl gələcəyi vardır. Mən bu müəssisənin kollektivinə, buraya sərmayə qoyan şəxslərə öz minnətdarlığımı bildirirəm ki, onlar ümumi işimizə kömək göstərirlər. Eyni zamanda, bütün başqa sahibkarlara da müraciət etmək istəyirəm və bildirirəm ki, Azərbaycan hökuməti, dövləti sahibkarlara daim kömək göstərəcəkdir. Onların investisiyalarını qoruyacaqdır və onlardan xahiş edəcəkdir ki, belə gözəl müəssisələri daha da çox yaratsınlar. Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində belə gözəl müəssisələr açilsin.

Mən bu zavodun açılışı münasibətilə sizi bir daha ürəkdən təbrik edirəm, sizə uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

**“Azərbaycan” qəzeti
10 oktyabr 2003-cü il**

**Qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi Azərbaycan
dövlətinin iqtisadi siyasətinin əsas istiqamətidir.
Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev Sumqayıtda olmuşdur**

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyev oktyabrın 12-də Sumqayıt şəhərində olmuşdur. Azərbaycan hökumətinin başçısı əvvəlcə respublika əlvan metallurgiya sənayesinin ən iri obyektlərindən birinə - "Azərbaycan Alüminiumu" Smdar Cəmiyyətinin Sumqayıt əlvan metal müəssisəsinə gəldi. Müəssisənin əməkçiləri onu mehribanlıqla, gül-çiçəklə qarşıladılar.

Baş nazir İlham Əliyev müəssisənin istifadəyə verilməsini bildirən qırmızı lenti kəsdi, sonra sexdə texnoloji proseslə tanış oldu.

**Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyevin
çıxışı**

- Əziz sumqayıtlılar!
Əziz xanımlar və cənablar!

Sizi ürəkdən salamlayıram. Bu gün Azərbaycanın iqtisadi həyatında çox əlamətdar bir gündür. Sumqayıt alüminium zavodu öz fəaliyyətini bərpa edir. Bu münasibətlə mən sizin hamınızı ürəkdən təbrik edirəm. Bu, doğrudan da, mühüm və diqqətəlayiq bir hadisədir. Bu barədə çox sözlər demək olar. Amma ən gözəl sözlərdən daha da dəyərlisi bu mənzərədir. Bura nə vəziyyətdə idi, indi isə necədir. Mənə verilən məlumata görə, digər sexlər də yaxın gələcəkdə bərpa olunacaq, ən müasir standartlara cavab verəcəkdir. Bu, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycanda Heydər Əliyevin siyasəti davam edir və öz nəticələrini verməkdədir. Xüsusilə qeyri-neft sektorunun inkişaf etməsi Azərbaycanın gələcək inkişafı üçün mühüm bir amildir. Bildiyiniz kimi, neft sektorunda işlər çox yaxşıdır. Qarşımızda duran bütün proqramları vaxtında həyata keçiririk. Bununla bağlı heç bir problem yoxdur və əminəm ki, olmayacaqdır. On minlərlə yeni iş yerləri açılıbdır. Böyük infrastruktur obyektləri tikilibdir. Milyardlarla dollar sərmayə qoyulubdur. Yaxın gələcəkdə, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri istismara verildikdən sonra bütün Azərbaycan xalqı 1994-cü ildə nə qədər cəsarətli, düzgün addım atıldığını daha yaxşı hiss edəcəkdir.

Qeyri-neft sektorunun inkişafı bizim iqtisadi siyasətimizin əsas istiqamətidir. Çox sevindirici haldır ki, bu istiqamətdə də inkişaf göz qabağındadır. İqtisadi inkişaf nazirinin çıxışında Sumqayıtda görülən işlər haqqında məlumat verildi. Bu zavodda 650 adam işlə təmin olunubdur. Azərboru zavodunda 1200 nəfər adam işlə təmin edilibdir. Eşitdiyimə görə, aşqarlar zavodunda 200-dən artıq, Sintetik-kauçuk zavodunda 100-dən artıq adam işlə təmin edilmişdir. Fəaliyyətini dayandırmış digər müəssisələr də işə salınır. Bu, çox mühüm amildir. Yeni iş yerlərinin açılması Azərbaycanda işsizliyin aradan qaldırılması istiqamətində atılan addımları daha da gücləndirəcəkdir. Mən əminəm ki, gələcəkdə Azərbaycanda işsizlik problemi olmayacaq və olmamalıdır.

Bizdə bütün imkanlar var. Təbii sərvətlərimiz var, iqtisadiyyatımız güclənir, insan potensialımız güclüdür və hökumətin xüsusi proqramı da vardır. Bu proqram artıq həyata keçirilir. Son 10-12 gün ərzində mən bölgələrdə olarkən yeni tikilib istifadəyə verilmiş bir neçə müəssisənin açılışında iştirak etmişəm. Bölgələrdə də bu proses gedir. Orada da yeni iş yerləri açılır, yeni zavodlar, fabriklər, sosial obyektlər inşa edilir. Beləliklə, Azərbaycan hərtərəfli inkişaf edir, yaxın gələcəkdə ölkəmiz iqtisadi cəhətdən güclü ölkəyə çevriləcəkdir.

Bu da öz növbəsində imkan verəcək ki, sosial məsələlərin həllinə daha böyük diqqət göstərilsin. Bu diqqət indi də göstərilir. Sumqayıtda da son müddət ərzində görülən tədbirlər nəticəsində, - əminəm ki, sakinlər də bunu hiss edirlər, - şəhərdə böyük abadlıq, quruculuq işləri gedir. Yerli icra qranlarının çox gərgin fəaliyyəti nəticəsində Sumqayıt çox abadlaşıbdır. Böyük təmir işləri aparılır. Bəlkə bu, o qədər də mühüm məsələ deyil, amma mən qeyd etmək istəyirəm ki, mənə verilən məlumata görə, yaşayış binalarında 121 lift təmir edilibdir. Əlbəttə, bu, ölkənin iqtisadi həyatında mühüm məsələ deyil, lakin insanların rahatlığı üçün çox mühüm məsələdir. Harada lift varsa, gərək o, işləsin. Əgər onu təmir etmək mümkündürsə, deməli, təmir olunmalıdır. Mən təəssüflə demək istəyirəm ki, keçmişdə bu məsələlərə diqqət lazımı səviyyədə deyildi. Amma hökumətdə olanların, icra orqanlarının birinci vəzifəsi ondan ibarətdir ki, insanlara, vətəndaşlarımıza daha yaxşı şərait yaratsınlar. Düzdür, elə məsələlər var ki, onlar global xarakter daşıyır, çoxlu sərmayə, böyük layihələrin həyata keçirilməsi tələb olunur. Amma elə işlər də var ki, əgər insanın ürəyi yanarsa, rəhbərin ürəyi yanarsa, bunu etmək mümkündür. Bu, bəlkə də kiçik bir nümunədir. Amma özlüyündə bu nümunə göstərir ki, sosial məsələlərin həlli istiqamətində Sumqayıtda son dövr ərzində çox iş görülür. Mən bu işləri çox yüksək qiymətləndirirəm və yerli icra orqanlarına yeni-yeni uğurlar arzulayıram.

Azərbaycanın bütün bölgələrində sosial məsələlərin həllinə böyük diqqət göstərilir və göstəriləcəkdir. Bu, Azərbaycanın gələcəyi üçün lazımdır. Mən bilirəm ki, Sumqayıtda 60 mindən çox qaçqın və məcburi köçkün

yerləşibdir. Bilirsiniz ki, möhtərəm cənab Prezidentimizin Fərmanları ilə məcburi köçkünlərin və qaçqınların yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün tədbirlər planı həyata keçirilir, yeni qəsəbələr salınır, yeni evlər tikilir. Biz də çalışacağıq ki, gələcəkdə də Azərbaycanda qaçqınlara və köçkünlərə köməyimizi əsirgəməyək. Əmin ola bilərsiniz ki, bu istiqamətdə işlər davam etdiriləcəkdir.

Amma, əlbəttə ki, bu məsələni əsaslı surətdə həll etmək üçün Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə son qoyulmalıdır. Biz ümidlərimizi hələ kəsməmişik. Ümid edirik ki, danışıqlar prosesi nəticə verəcək və Azərbaycanın torpaqları azad olunacaqdır. Mən bunu dəfələrlə demişəm və indi də demək istəyirəm ki, bu münaqişənin həlli yalnız beynəlxalq hüquq normalarına əsaslanmalıdır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olunmalıdır, işğal altındakı bütün torpaqlar azad edilməlidir. Bunu etmək üçün bizim bütün imkanlarımız var. Beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycanın mövqeyi dəstəklənir, danışıqlar prosesində Azərbaycanın mövqeyi güclənir. Əlbəttə ki, Azərbaycanın iqtisadiyyatı da güclü olmalıdır ki, bu məsələdə də biz istədiyimiz nailiyyətləri əldə edə bilək.

Bu gün burada yenidən açdığımız bu gözəl müəssisə də onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı güclənir, güclü iqtisadi potensial yaranır. Təkcə bu zavod ildə 100 min tondan çox yüksək keyfiyyətli alüminium istehsal edəcək və bu məhsul ixrac olunacaqdır. Mən bu gün sexlərə baxış keçirərkən maraqlandım ki, sovet vaxtındakı istehsal gücü nə qədər idi? Mənə dedilər ki, ildə 50 min ton istehsal edilirdi. İndi isə, hələlik 30 min ton təşkil edir və yaxın gələcəkdə 100 min ton və ondan sonra 175 min ton olacaqdır. Bəziləri daim müqayisə edirlər. O vaxt həyat səviyyəsi necə idi, indi necədir. Əlbəttə ki, o vaxt işsizlik də yox idi, başqa problemlər də yox idi, Azərbaycanın ərazi problemi də yox idi. Amma bununla yanaşı, biz müstəqil dövlət də deyildik. Bütün çətinliklərə baxmayaraq, bütün böhranlara baxmayaraq, ən böyük nailiyyət Azərbaycanın müstəqil bir ölkə olmasıdır. Biz bu müstəqilliyi bundan sonra da qorumalıyıq, Azərbaycanın dövlətçiliyini qorumalıyıq. Mən əminəm ki, müstəqilliyimiz gücləndikcə, iqtisadiyyatımız da güclənəcək və belə zavod və fabriklərin sayı çoxalacaqdır.

Sumqayıtda, Gəncədə, Bakıda və Azərbaycanın bütün bölgələrində yeni iş yerlərinin açılması istiqamətində bundan sonra da tədbirlər görəcəyik və Heydər Əliyevin siyasətinə daim sadıq qalacağıq. Bu siyasət Azərbaycana lazımdır, Azərbaycan xalqı bu siyasəti dəstəkləyir və mən əminəm ki, qarşıdan gələn prezident seçkilərində də öz sözünü deyəcəkdir.

Əziz dostlar, bu müəssisənin fəaliyyətinin bərpa edilməsi münasibətilə sizi bir daha ürəkdən təbrik edirəm, sizə uğurlar arzulayıram.

Sağ olun.

Görüşdən xatirə olaraq Baş nazirə üzərində "İlhamla irəli" və "Azəralüminium" sözləri yazılmış alüminium külçəsi hədiyyə edildi.

Sonra Baş nazir İlham Əliyev Sumqayıt şəhərinin mərkəzi hissəsində aparılmış abadlıq, yenidənqurma işləri ilə tanış oldu, Kimyaçılar sarayının ətrafındakı parkda gəzdi. Burada şəhər sakini, əmək veteranı Gülbahar Vəliyeva Azərbaycan hökumətinin başçısını səmimiyyətlə salamlayaraq dedi:

- İlham müəllim, hörmətli cənab Heydər Əliyev 1970-ci illərdən bizimlə olub, Sumqayıt şəhərinin inkişafında onun çox böyük əməyi vardır. Mən şəxsən ona minnətdaram ki, şəhərimizə Vaqif Əliyev kimi icra hakimiyyəti başçısı təyin edibdir. Bu günlərdə seçkilər olacaqdır. Həmin gün hamımız bir nəfər kimi seçki məntəqələrinə gedəcək və xalqımızın ən ləyaqətli oğluna səs verəcəyik. Biz Heydər Əliyev siyasətini dəstəkləyirik.

Qubadlıdan olan məcburi köçkün, Sumqayıtda müvəqqəti məskunlaşmış İsgəndər Məmmədov Baş nazir İlham Əliyevə müraciətlə dedi ki, cənab Heydər Əliyev Naxçıvanda işləyərkən orada onunla görüşmüş, söhbət etmişdir. Bütün sumqayıtlılar kimi, buradakı qubadlılılar da İlham Əliyevi Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin layiqli varisi hesab edir, ona inanır və onu dəstəkləyirlər.

Baş nazir İlham Əliyev Sumqayıtın dənizkənarı parkında da oldu. Buraya toplaşmış minlərlə insan onu hərərətlə, alqışlarla qarşıladı. Azərbaycan hökumətinin başçısı onları səmimiyyətlə salamladı, minnətdarlığını bildirdi.

Baş nazirin birinci müavini Artur Rasizadə, daxili işlər naziri Ramil Usubov, Milli Məclisin deputatları və digər rəsmi şəxslər də Sumqayıtda olmuşlar.

13.10.2003
AzərTAc

**Azərbaycanın bütün bölgələrinin sosial-iqtisadi yüksəlişini
təmin etmək dövlətimizin əsas məqsədlərindən biridir.
Siyəzəndə Kərpic zavodu istifadəyə verilmişdir. Azərbaycanın Baş naziri
İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmişdir**

Oktyabrın 11-də Siyəzəndə Kərpic zavodunun istifadəyə verilməsinə həsr olunmuş mərasim keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmişdir.

**Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyevin
ÇIXIŞI**

- Əziz siyəzənlilər!
Əziz bacılar və qardaşlar!

Mən sizin hamınızı ürəkdən salamlayıram və bu gözəl zavodun açılışı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Siyəzəndə bu zavodun yaranması həm rayonun, həm də Azərbaycanın gələcək iqtisadi inkişafı üçün çox mühüm bir hadisədir. Son illər ərzində Heydər Əliyevin apardığı iqtisadi siyasət burada da öz əksini tapıbdir. Bu siyasət çoxşaxəlidir, bir neçə istiqamətdən ibarətdir. Bütün bu istiqamətlər bu zavodun yaranmasında öz əksini tapır. Buraya həm sərmayə qoyulubdur, həm yeni iş yerləri açılıbdır, yerli istehsal sahələri yaradılıbdır. Eyni zamanda, rayonun inkişafı da təmin olunur. Heydər Əliyevin iqtisadi siyasəti məhz bu amillərə söykənir.

Son illər ərzində aparılan işlər nəticəsində Azərbaycanın bir neçə bölgəsində belə gözəl, müasir standartlara cavab verən müəssisələr yaranır. Çox sevindirici haldır ki, bu müəssisədə də yeni iş yerləri açılır. İlk mərhələdə 170 nəfər işlə təmin edilibdir. Gələcəkdə isə burada iş yerlərinin sayı 300-dən yuxarı olacaqdır. Bu, bizim siyasətimizin əsas istiqamətlərindən biridir. Azərbaycanın hər bir bölgəsində, hər bir yerində yeni iş yerlərinin açılması zəruridir və bu istiqamətdə tədbirlər davam edir. Mən bu barədə dəfələrlə demişəm. Bir daha demək istəyirəm ki, gələcək hökumətin də siyasətinin öncül istiqaməti məhz iş yerlərinin açılması ilə bağlı olacaqdır.

Zavod bütün beynəlxalq standartlara cavab verir. Müasir avadanlıqla təchiz olunubdur. Eşitdiyimə görə, bu zavodun inşasında da yerli şirkətlər iştirak ediblər. Bu da bizi çox sevindirir. Çünki, əgər xatırlayırsınızsa, keçmişdə, 7-8 il bundan əvvəl Azərbaycanda tikilən binaların, obyektlərin inşasında xarici şirkətlər iştirak edirdi. Yerli şirkətlərdə belə bir təcrübə yox idi. Amma bu illər ərzində Azərbaycan hərtərəfli inkişaf edir, o cümlədən inşaat sektoru da. Bu inkişafın nəticəsində bizim yerli şirkətlərimiz gözəl binalar, müasir zavodlar tikirlər.

Siyəzənin gələcək inkişafında bu müəssisə mühüm rol oynayacaqdır. Mən bilirəm ki, rayonda son illər ərzində böyük quruculuq, abadlıq işləri aparılıbdır. Bu da çox sevindirici haldır. Azərbaycanın hər bir bölgəsi, rayonu gərək abadlaşsın, orada quruculuq işləri aparılsın. Bunu etmək üçün imkan da, niyyət də var. Mən çox sevinirəm ki, Siyəzəndə də bu proses uğurla davam edir.

Siyəzən rayonunun iqtisadi inkişafı üçün digər tədbirlər də görülübdir. Uzun illər fəaliyyəti dayanmış Siyəzən broyler fabriki öz fəaliyyətini bərpa edibdir. İndi mənə verilən məlumata görə, fabrikdə 1300 nəfər işləyir. Bu, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycanda son illər ərzində aparılan siyasət, Heydər Əliyevin siyasəti öz gözəl nəticələrini verməkdədir.

Ötən əsrin 80-ci illərində bu fabrik məhz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə yaranmışdır. Mən o günləri çox yaxşı xatırlayıram. O vaxt Heydər Əliyev Macarıstanda olarkən, buna bənzər fabriklə tanış olmuşdu. Ondan sonra, Bakıya qayıdarkən mərkəzi hökumətə, SSRİ-nin o vaxtkı rəhbərliyinə müraciət etmişdi ki, belə bir fabrik alınsın və Azərbaycana gətirilsin.

Siz bilirsiniz ki, o vaxt Azərbaycan müstəqil dövlət deyildi və bütün belə böyük miqyaslı işlər, layihələr gərək mərkəzdən həll olunaydı. Onun təkidi ilə bu məsələ öz müsbət həllini tapdı, fabrik Azərbaycana gətirildi. Məhz o vaxt Heydər Əliyevin göstərişləri əsasında bu fabrik Siyəzəndə quruldu.

1990-cı illərin əvvəlində Azərbaycan çox çətin dövrlərini yaşayırdı. Azərbaycanda hakimiyyətə gəlmiş insanların, ümumiyyətlə, iqtisadiyyatdan xəbəri yox idi, bu məsələ onları maraqlandırmırdı. Onları maraqlandıran bu idi ki, Azərbaycanda mövcud olan, pis-yaxşı işləyən obyektləri dağıtsınlar, özəlləşdirsinslər, avadanlığı xaricə satsınlar. Hamımız xatırlayırıq ki, zavodlarda qurulan, demək olar, bütün avadanlıq xaricə satılmışdı. Eyni zamanda, trolleybus xətləri də kəsilib xaricə satılmışdı. Çünki onun tərkibində mis var idi.

Biz o günləri xatırlayırıq. Məhz o hakimiyyətin fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycanda zavodlar, fabriklər dayandı, iqtisadiyyat tənəzzülə uğradı, inflyasiyanın səviyyəsi 1600 faizə qalxdı. Amma indi inflyasiyanın

səviyyəsi 2 faizdir. Azərbaycanın iqtisadiyyatı məhvə doğru gedirdi. Əlbəttə, o illərdə bu fabrikin də fəaliyyəti dayanmışdı. Məhz Azərbaycana sərmayələrin cəlb edilməsi istiqamətində aparılan siyasətin nəticəsində, sərmayəçilərə əlverişli şəraitin yaradılması, özəlləşdirmənin həyata keçirilməsi nəticəsində bu fabriyə vəsait qoyuldu, o, öz fəaliyyətini bərpa etdi.

Bayaq dediyim kimi, həm min üç yüz nəfər işlə təmin olunub, yaxşı maaş alır, həm də bu fabrikin məhsulları Azərbaycanda satılır. Nə üçün bizdə ola-ola, gündəlik tələbat məhsullarını xaricdən almalıyıq? Biz bunu Azərbaycanda istehsal etməliyik. Siyəzəndəki broyler fabriki də, kərpic zavodu da məhz bu məqsədlərə xidmət edir. Yerli istehsal yaranmalıdır ki, camaat burada buraxılan məhsulları alsın və istifadə etsin. Xüsusilə nəzərə alsaq ki, bu məhsullar ən yüksək dünya standartlarına cavab verir.

Azərbaycanda iqtisadi inkişafı yanaşı, sosial məsələlərə də böyük önəm verilir. Hökumət bu istiqamətdə əlindən gələni edir. Bilirsiniz ki, imkan yaranan kimi, ilk növbədə, sosial məsələlər həll edilir. Azərbaycan əhalisinin, demək olar ki, böyük əksəriyyəti təbii qazla təmin olunur. Elektrik enerjisinin verilməsində fasilələr, demək olar, ləğv edilmişdir. Bu istiqamətdə işlər davam etdiriləcək, Azərbaycanda növbəti beş ildə yeni elektrik stansiyaları tikiləcəkdir. Beləliklə, elektrik enerjisinin verilməsində heç bir problem olmayacaqdır. Təbii qazın da verilməsi tam təmin olunacaq və iki il bundan əvvəl başlanan proses davam etdiriləcəkdir.

Siyəzən rayonunda da sosial məsələlərin həlli istiqamətində işlər görülür. Qeyd olundu ki, uzun illər tikintisi dayandırılmış xəstəxanada Dövlət Neft Şirkətinin vəsaiti hesabına təmir-bərpa işləri, demək olar, başa çatıb. İndi yeni müasir avadanlıqla təmin ediləcəkdir. Üçmərtəbəli binadır və siyəzənlilərə yaxşı xidmət göstərəcəkdir. Biz bu sahədə də böyük diqqət göstərməliyik.

Azərbaycan iqtisadi cəhətdən güclənir və yaxın gələcəkdə öz iqtisadi potensialına görə nəinki regionda, eyni zamanda, daha da böyük miqyasda aparıcı ölkəyə çevriləcəkdir. Bizdə bütün imkanlar var. Amma bununla yanaşı, gərək insanlarımızın, vətəndaşlarımızın həyat səviyyəsi də yaxşılaşsın. İlk növbədə, təhsil, səhiyyə sistemlərində, insanların gündəlik təmasda olduğu sahələrdə yaxşı nəticələr olsun. İndi bu nəticələri görürük və burada istifadəyə veriləcək xəstəxana da məhz bu məqsədlərə xidmət edəcəkdir.

Siyəzən neft rayonudur. Siz məndən yaxşı bilirsiniz ki, Siyəzən rayonunun iqtisadiyyatının əsasını təşkil edən neft sənayesidir və onun inkişafına da diqqət göstərilir. Ümumiyyətlə, neft sənayemizin inkişafı hamımızın gözünün qabağındadır. 1994-cü ildə imzalanan ilk neft müqaviləsi bizə imkan verib ki, Azərbaycan öz strategiyasını uğurla irəliyə aparsın. Bu strategiyanın nəticəsində Azərbaycana milyardlarla sərmayə qoyulubdur. Adambaşına düşən xarici sərmayəyə görə Azərbaycan MDB ölkələri arasında birinci yerdədir. Bir neçə Şərqi Avropa ölkəsini qabaqlayır.

Neft sektoruna qoyulan böyük həcmdə sərmayələr Azərbaycanda bu sahədə fəaliyyət göstərən insanlarımızın həyat səviyyəsini qaldırıb. 10 minlərlə yeni iş yerləri açılıb. Azərbaycanda yeni neft infrastrukturunu yaradıb. Qazma qurğuları, platformalar, neft kəmərləri və s. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri inşa edilir. Bütün çətinliklərə, maneələrə baxmayaraq, Heydər Əliyevin cəsarəti, siyasəti bu neft kəmərinin tikilməsini də təmin edib. Yaxın gələcəkdə o, istifadəyə veriləcəkdir. Beləliklə, bu mərhələdə Azərbaycanın qarşısında duran bütün məsələlər öz həllini tapacaqdır.

Bu siyasəti Azərbaycanda Heydər Əliyev aparıb və aparır. Ona görə yaşasın Azərbaycanın əbədi Prezidenti, milli lideri Heydər Əliyev!

Biz, bu işlərlə məşğul olan şəxslər, sadəcə, bu siyasətin həyata keçirilməsində ona kömək göstərmişik, onun yanında olmuşuq, bizə tapşırılan bütün vəzifələrdə çalışmışıq ki, onun etimadını doğruldaq. Çox şadam ki, biz buna müvəffəq olduq. Bizə tapşırılan bütün vəzifələri ləyaqətlə yerinə yetirdik və görülən işlər də göz qabağındadır.

Azərbaycanı çox gözəl gələcək gözləyir. Azərbaycanda yeni iş yerləri açılacaqdır. Bu gün mənə məlumat verildi ki, bu məsələ Siyəzən rayonunda həllini tapıb. İş yerlərinin açılmasına daha ehtiyac varmı? Bir az var. Lakin mənə verilən məlumata görə, artıq burada bu problem o qədər də ciddi deyildir. Amma başqa regionlarda bu problem mövcuddur və insanlarımızı incidir. Biz bu istiqamətdə işlərimizi aparacağıq və əminəm ki, Azərbaycan xalqı yaxın gələcəkdə bunun nəticələrini görəcəkdir.

Böyük planlarımız var, böyük perspektivlərimiz, gələcəyimiz var. Bunu həyata keçirmək üçün, qarşımızda duran planları reallaşdırmaq üçün Azərbaycanda Heydər Əliyevin siyasəti davam etməlidir. Azərbaycan xalqı öz seçimini edib. 1993-cü ildə bu siyasətə öz səsini verib. Əminəm ki, növbəti seçkilərdə də bu siyasətə səs verəcəkdir.

İndi bu siyasətə alternativ yoxdur, ola da bilməz. Hər bir alternativ siyasət Azərbaycana böyük faciələr gətirə bilər. Azərbaycanda yenə vətəndaş müharibəsi təhlükəsi yarada bilər, ölkəmiz yenə xaosa, anarxiyaya düşər ola bilər. Biz buna imkan verməməliyik. Azərbaycan xalqı buna imkan verməyəcəkdir. Azərbaycan xalqı yaxşını pisdən çox gözəl ayıra bilər.

Bu gün bəzi tədbirlərdə Azərbaycan xalqına müraciət edib yalan vədlər verənlərə də, təbii ki, heç bir inam yoxdur. Ona görə inam yoxdur ki, onların sözləri də yalandır, əməlləri də yalandır. Hakimiyyətdə olan dövrdə məhz bu adamlar Azərbaycanı dağıdırdılar, talan edirdilər, qardaş qanı tökürdülər. Ona görə Azərbaycan

xalqı onlara "Yox!" deyib, onların bir daha hakimiyyətə gəlməsi mümkünsüzdür. Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevi dəstəkləyir, onun siyasətini dəstəkləyir və bundan sonra da dəstəkləyəcəkdir.

Biz Heydər Əliyevin siyasətini davam etdirəcəyik, Azərbaycanı zəngin qüdrətli dövlətə çevirəcəyik. Bizdə bütün imkanlar var. Bu gün burada istifadəyə verilən bu zavod bir daha göstərir ki, bizim əsas məqsədimiz Azərbaycanın hər bir rayonunu, hər bir bölgəsini inkişaf etdirməkdir.

Kəçid dövrünü yaşayan ölkələrin hansında inkişaf varsa, - deyə bilərəm ki, bizimlə qonşu olan bir çox ölkədə bu inkişaf hiss olunmur, - ilk növbədə, o ölkələrin mərkəz şəhərləri, paytaxtları, yaxud böyük şəhərləri inkişaf edir. Kiçik şəhərlər, rayonlar o qədər də inkişaf etmir. Amma biz istəyirik ki, Azərbaycanın hər bir bölgəsi, lap ən balaca, kiçik kəndi, qəsəbəsi, rayonu da inkişaf etsin. Orada insanlar rahat yaşasınlar, yaxşı maaş alsınlar, uşaqlara yaxşı tərbiyə verə bilsinlər. Xəstəxanalarda yaxşı müalicə olunsunlar, yaxşı məktəblərdə oxusunlar, müasir müəssisələrdə işləsinlər. Bizim məqsədimiz budur. Əminəm ki, bu, bütövlükdə Azərbaycan xalqının məqsədidir və amalıdır. Bizdən asılı olan işə bunu həyata keçirməkdir. Bunu həyata keçirmək üçün də xalqın dəstəyi, inamı lazımdır. Biz bu dəstəyi, inamı hiss edirik, buna arxalanırıq. Bu dəstəyi hiss edərək, işlərimizi davam etdirəcəyik.

Əziz siyəzənlilər, yeni istifadəyə verilmiş bu gözəl müəssisənin açılışı münasibətilə sizin hamınızı bir daha ürəkdən təbrik edirəm. Sizə cansağlığı, uğurlar, xoşbəxtlik arzulayıram.

Sağ olun.

Mövsüm Bədirxanov: Cənab Baş nazir, icazə verin, Sizə siyəzənlilər adından dərin təşəkkürümüzü, hörmət və ehtiramımızı bildirək. Sizi bir daha əmin edək ki, oktyabrın 15-də prezident seçkilərində Siyəzən əhalisi Azərbaycanımızın əbədi Prezidenti Heydər Əliyevin siyasətinin davam etdirilməsinə səs verəcəkdir.

Sonra Baş nazir İlham Əliyev zavodun açılışını bildirən qırmızı lenti kəsdi. Azərbaycan hökumətinin başçısı müəssisənin ayrı-ayrı sexlərini gəzdi, Çexiyadan gətirilib quraşdırılmış avadanlıqla yaxından tanış oldu. Baş nazir Prezident Heydər Əliyevin fəaliyyətini əks etdirən stendə də baxdı.

Açılış mərasimində daxili işlər naziri Ramil Usubov, iqtisadi inkişaf naziri Fərhad Əliyev, Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Heydər Babayev, Prezidentin İcra Aparatının şöbə müdirləri Əli Həsənov və Yusif Hübətov, Milli Məclisin deputatları və digər rəsmi şəxslər iştirak edirdilər.

13.10.2003

AzərTAc

Azərbaycanın Baş naziri, Respublika Prezidentliyinə namizəd İlham Əliyevin yaradıcı ziyahlarla görüşü zamanı çıxışı

- Hörmətli xanımlar və cənablar!
Əziz dostlar!

Mən, ilk növbədə, sizin hamınızı salamlamaq və bu görüşə gəldiyinizə görə sizə öz minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bu gün mənim ünvanıma çox dəyərli, xoş sözlər deyildi. Bu mənim üçün çox xoşdur, sizin verdiyiniz qiymət mənim üçün çox dəyərlidir. Gələcək fəaliyyətimdə çalışacağam ki, bu qiymətə görə, bəslənilən ümidlərə görə peşmançılıq çəkməyəsini.

Bu gün burada qeyd olundu, mən bir daha demək istəyirəm, biz hamımız, bütün Azərbaycan xalqı isləyirdik ki, möhtərəm cənab Prezident Heydər Əliyev bu seçkilərdə iştirak etsin. Bəlkə də bunu ən çox istəyən mən idim. Çünki bu, belə də olmalı idi. Müstəqil Azərbaycan Heydər Əliyevin əsəridir. Heydər Əliyev o şəxsiyyətdir ki, 30 ildən artıq Azərbaycana rəhbərlik edib və bütün dövrlərdə - sovet dövründə, müstəqillik dövründə, sözün əsl mənasında, xalqın, millətin, lideri olubdur. Əlbəttə ki, o gərək iştirak edəydi və mən əminəm ki, xalqın böyük əksəriyyəti ona səs verərdi. Ancaq onun səhhətində yaranmış problemlər buna imkan vermədi. Aprelin 21-də baş verən hadisə onun səhhətinə çox böyük zərbə vurdu. Əfsuslar olsun ki, mən həmin günü Respublika Sarayında yox idim. Ondan sonra fikirləşirdim ki, mən orada olsaydım, onu ikinci dəfə, üçüncü dəfə sənəyə buraxmazdım. Amma sonra düşündüm ki, yox, bunu etmək mənə nəsisib olmazdı, çünki Heydər Əliyev haqlı idi. O, kursantların, zabitlərin qarşısında çıxış edirdi. O, Ali Baş Komandan kimi çıxış edirdi və bütün hallarda sənəyə çıxacaqdı. Çünki o, Heydər Əliyevdir, çünki o, Ali Baş Komandandır.

İndi, belə olan halda, seçkilərdə mən iştirak edəsi oldum və bütün keçirdiyim görüşlərdə, bölgələrdə olarkən birmənalı şəkildə bəyan etmişəm ki, Heydər Əliyevin siyasi xəttinə sadıq olacağam. Əgər xalq mənə etimad göstərsə, onun siyasətini davam etdirəcəyəm. Çünki, bu Azərbaycan xalqı üçün lazımdır, Azərbaycanın müstəqilliyi üçün lazımdır. Heydər Əliyevin siyasətinə Azərbaycanda alternativ yoxdur. Bu siyasət Azərbaycanı anarxiyadan, xaosdan sabitliyə, inkişafa gətirdi.

Bu gün burada 1990-cı illərin əvvəli xatırlandı və biz hamımız o çətin günləri yaşamışıq. Heç kim istəməz ki, o günlər qayıtsın, Azərbaycanın rəhbərliyinə savadı, biliyi olmayan, səriştəsiz şəxslər gəlsin. Azərbaycan inkişaf edir. Azərbaycan böyük uğurlar əldə edir və əlbəttə ki, Azərbaycan xalqı son on il ərzində yaxşını pisdən ayıra bilib. Heydər Əliyevin siyasəti nəticəsində Azərbaycanda böyük dəyişikliklər baş veribdir. Bu dəyişikliklər özünü bütün sahələrdə açıq-aydın göstərir. İqtisadi sahədə inkişaf göz qabağındadır. Bu barədə mən dəfələrlə demişəm. Həmin iqtisadi göstəricilərlə sizi yormağ istəmirəm.

Bütün beynəlxalq maliyyə qurumları etiraf edir, MDB ölkələri arasında Azərbaycan iqtisadi inkişaf sürətinə görə birinci yeri tutur. Azərbaycan dünyada özünəlayiq yerini tuta bilibdir. Bu gün Azərbaycanla hesablaşılar, Azərbaycana hörmət edirlər. Mən şəxsən son iki ay ərzində etdiyim səfərlər zamanı bunu görürdüm. Görüşdüyüm dövlət başçıları ilə danışıqlarda bir daha əmin oldum ki, Azərbaycan dünya birliyində çox dəyərli bir ölkəyə çevrilibdir. Regionda Azərbaycanın iştirakı olmadan heç bir layihə həyata keçirilmir. Azərbaycan bütün qonşuları ilə çox mehriban, işgüzar münasibətlər qura bilibdir. Baxmayaraq ki, regionumuz o qədər də sabit deyildir.

Sosial sahədə də nailiyyətlər göz qabağındadır. Əlbəttə ki, bütün bu tədbirləri həyata keçirmək üçün, ilk növbədə, Azərbaycanda gərək iqtisadiyyat güclü olaydı. Bu məqsədlə 1994-cü ildə çox çətin və ağır vəziyyətdə Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü ilə "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. Bu müqavilə haqqında çoxlu mübahisələr olubdur. Mən bunları çox yaxşı xatırlayıram. Ölkədə bəzi qüvvələr tərəfindən əks-təbliğət aparılırdı ki, Azərbaycanın milli sərvətləri xarici şirkətlərə verilir, dağıdılır və sair. Amma kimin haqlı olduğunu həyat göstərdi. Məhz bu müqavilənin həyata keçirilməsi nəticəsində Azərbaycanın iqtisadiyyatı dirçəldi. Azərbaycan iqtisadi cəhətdən çox güclü addımlar ata bilibdir.

Azərbaycanda Neft Fondu yaradılıb və bu Fondada artıq 1 milyard 400 milyon dollar vəsait toplanıb. Əgər bütün bunlar olmasaydı, əlbəttə ki, sosial problemlərin həllinə də diqqət göstərmək çətin olardı.

Bizim problemlərimizin ən çətinini, ən ağırını Dağlıq Qarabağ problemidir, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsidir. Bu münaqişə nəticəsində yaranmış bir milyona yaxın qaçqın-köçkünlərin çətin vəziyyətdə yaşamasıdır. Onların vəziyyətini yaxşılaşdırmaq istiqamətində işlər görülür. Onların həyat səviyyəsi yaxşılaşır. Prezidentin Fərmanları ilə ayrılan vəsaitin hesabına yeni qəsəbələr, şəhərciklər salınır. Mən bu yaxınlarda Biləsuvarda yeni salınmış qəsəbənin açılışında iştirak etmişdim.

Mən orada söz verdim ki, çalışacağam, Azərbaycanda heç bir çadır düşərgəsi olmasın. Çətin vəziyyətdə yaşayan bütün qaçqınlar, məcburi köçkünlər müasir evlərə köçürülsünlər. Amma, əlbəttə ki, bu, problemin bir tərəfidir. Problemin əsas tərəfi ondadır ki, Ermənistan öz işğalçı siyasətindən əl çəkməlidir. Biz əlbəttə ki, sülhün tərəfdarıyıq. İstəmirik ki, yenidən müharibə başlasın, yenidən qan tökülsün. Ona görə bütün söylərimizi

buna yönəltmiş ki, sülh danışıqlarında bir irəliləyiş əldə olunsun. Eyni zamanda, əgər razılığa gələrixsə, sülh müqaviləsi ancaq bir neçə prinsip əsasında imzalana bilər. O prinsiplər də ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tamamilə bərpa edilməlidir. İşğal edilmiş torpaqlar azad olunmalıdır.

Əgər kimsə, hansısa beynəlxalq təşkilat və yaxud da hansısa dairələr fikirləşirlərsə ki, Azərbaycanı onun milli maraqlarına cavab verməyən sazişə zorla dəvət etmək olar, onlar səhv edirlər. Məhz bu prinsiplər gərək qorunsun. Azərbaycan müstəqil dövlətdir. Bütün hüquq normaları Ermənistan tərəfindən pozulubdur və bu normalara mütləq əməl olunmalıdır. Biz gələcəkdə də çalışacağıq ki, münafişəni sülh yolu ilə həll edək. Hələ ki, ümidlərimiz tükənməyibdir. Ancaq eyni zamanda, bütün başqa hadisələrə də hazır olmalıyıq.

Mən qeyd etdim ki, Azərbaycan iqtisadi cəhətdən güclü dövlətə çevrilir. Onun iqtisadi perspektivləri çox parlaqdır. Bütün bunları biz bilirik. Növbəti beş il ərzində ancaq neft-qaz sektorunun fəaliyyəti nəticəsində 5 milyard dollar vəsait daxil olacaqdır. Əlbəttə, bu vəsait bizə imkan verəcək ki, Azərbaycan hərtərəfli inkişaf etsin. Belə də olacaqdır. Azərbaycan yaxın gələcəkdə qüdrətli, zəngin dövlətə çevriləcəkdir. Məqsədımız də bundan ibarətdir. Biz istəyirik ki, Azərbaycan xalqı daha da yaxşı yaşasın.

Bütün bu müsbət uğurlardan danışarkən, yaddan çıxarmamalıyıq ki, işsizliyin səviyyəsi kifayət qədər yüksəkdir.

Yoxsulluq mövcuddur. Digər sosial məsələlər hələ ki, tam həcmdə öz həllini tapmayıbdır. Amma buna baxmayaraq, tərəqqi də müşahidə olunur. Ölkə inkişaf edir və son altı il ərzində ümumi daxili məhsulun illik artımı təxminən 10 faiz təşkil edir. Bu yaxınlarda bir xarici qonaqla söhbət əsnasında dedi ki, bilirsiniz, o ölkədə ki, altı il ərzində ümumi daxili məhsulun artımı 10 faiz təşkil edir, o ölkənin iqtidarı, adətən, seçkilərdə qalib gəlir.

Bu, əlbəttə ki, işin bir tərəfidir. İqtisadi siyasətimiz, Heydər Əliyevin apardığı neft strategiyası Azərbaycana böyük uğurlar gətiribdir və bunu heç kəs inkar edə bilməz. Digər tərəfdən, bu illər, son on il ərzində Azərbaycanın müstəqilliyi möhkəmlənmişdir. Azərbaycan ilk vaxtlar müstəqil dövlət kimi mövcud olanda onun müstəqilliyi, bir növ, rəmzi xarakter daşıyırdı. Əlbəttə ki, müstəqilliyimiz tanınmışdı, Azərbaycan Birləşmiş Millətlər Təşkilatının üzvü idi və müstəqilliyi əks etdirən bütün atributları da vardı. Amma əsl müstəqillik o vaxt əldə edilir ki, ölkə tam mənada müstəqil siyasət aparmaq iqtidarında olur. Bu baxımdan Azərbaycan həqiqi mənada müstəqil dövlətdir. Biz qonşu dövlətlərə nəzər sala bilərik. Orada olan vəziyyətlə az-çox tanışıq. O ölkələrin bəzilərində müstəqillik şərti xarakter daşıyır, məhdud xarakter daşıyır.

Azərbaycan isə tam mənada müstəqildir və dünyada öz siyasətini aparır. Bütün çətinliklərə, keçmişdə olan təzyiqlərə baxmayaraq, Heydər Əliyev tutduğu yoldan dönmədi. Heç kimin qarşısında əyilmədi, ölkəni möhkəmləndirdi, müstəqilliyimizi dönməz etdi. Mən əminəm ki, bu proses dönməz xarakter alıbdır. Azərbaycan bundan sonra da öz siyasətini bütün sahələrdə müstəqil şəkildə həyata keçirəcəkdir.

Bunu etmək üçün əlbəttə ki, hakimiyyət, iqtidar gərək güclü olsun. O ölkədə ki, iqtidar, hakimiyyət zəifdir, əlbəttə, xarici təsirə də məruz qala bilər. Öz şəxsi maraqlarını qorumaq üçün hansısa, öz ölkəsi üçün məqbul olmayan güzəştlərə də gedə bilər. Amma biz bunlara heç vaxt imkan vermərik. Nəyin bahasına olursa-olsun, ilk növbədə, Azərbaycanın milli maraqları qorunmalıdır.

Burada çıxışlarda belə bir fikir səsləndi ki, idmançılara qayğı göstərilir. Əlbəttə, bu çox müsbət haldır. Bu vaxta qədər mənim bir neçə vəzifəm var idi. Onlardan biri Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti vəzifəsidir. Ümumiyyətlə, mən bütün işlərə, bütün vəzifələrə çox məsuliyyətlə yanaşıram. Ona görə ki, bu vəzifələri mənə Heydər Əliyev tapşırırmışdı. İdmançılara qayğı göstərmək, idmanı inkişaf etdirmək, idmançılarımızın həyat səviyyəsini yaxşılaşdırmaq, onların beynəlxalq yarışlarda iştirakını təmin etmək mənim vəzifə borcum idi və indi də vəzifə borcumdur. Əlbəttə, əgər mənim oktyabrın 15-də vəzifə borclarım genişlənersə, söz verirəm ki, bütün sahələrə eyni diqqətlə yanaşacağam.

Siz məndən yaxşı bilirsiniz ki, möhtərəm Prezident Heydər Əliyev elmə, mədəniyyətə, ədəbiyyata, incəsənətə daim böyük diqqətlə yanaşır. Bu münasibət ürəkdən gəlir, reklam üçün, təbliğat üçün deyildir. Biz hamımız bunu yaxşı bilirik. Məhz bu diqqətin, qayğının nəticəsində Azərbaycanda mədəniyyət, incəsənət, ədəbiyyat inkişaf edibdir. İmkan yarandıqca, cənab Prezident Sərəncamlar vermişdir ki, yaradıcılıqla məşğul olan insanların həyat səviyyəsi yaxşılaşsın, onlara yaxşı şərait yaradılsın. Burada çox düzgün qeyd olundu ki, bazar iqtisadiyyatı şəraitində bu məsələlərə adətən, dövlət tərəfindən diqqət göstərilir. Əgər biz digər inkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsinə nəzər salsaq, görə bilərik ki, orada dövlət tərəfindən belə addımlar atılır. Orada hər şey bazar iqtisadiyyatı prinsipləri əsasında qurulur. Amma, əlbəttə ki, Azərbaycanda Heydər Əliyevin siyasəti nəticəsində bu sahəyə diqqət göstərilibdir. Təqaüdlər təsis edilibdir.

Burada latın əlifbası ilə bağlı, kitabların çap olunması ilə bağlı çox dəyərli təkliflər səsləndi. Mən düşünürəm ki, bütün bu məsələlər öz həllini tezliklə tapa bilər, ümumiyyətlə, mən düşünürəm ki, bütün yaradıcılıq ittifaqları tərəfindən bizə təkliflər göndərilməlidir. Harada nə problemlər varsa, onlara operativ şəkildə baxılacaqdır. Mən qəti əminəm, elə məsələ yoxdur ki, onun həlli mümkün olmasın. Əlbəttə ki, qlobal məsələlər var. Elə məsələlər var ki, o qlobal xarakter daşıyır. Təkcə ölkənin imkanlarından asılı olmur. Amma Azərbaycanda belə məsələlər çox deyildir. Azərbaycanın bütün problemləri öz həllini tapa bilər, o cümlədən bu

sahənin problemləri, əziz dostlarım, əgər Azərbaycan xalqı mənə etimad göstərsə, şahidi olacaqsınız ki, bu sahədə də Heydər Əliyevin siyasətinə sadıq qalacağam.

Son iki ay mənim həyatımda qeyri-adi bir dövr idi. Çox çətin aylar idi. İlk növbədə, mənə mənəvi cəhətdən sarsıdan cənab Prezidentin xəstəliyi oldubdur. Əlbəttə ki, bütün Azərbaycan xalqı cənab Prezidentə şəfa diləyir. Məlumat vermək istəyirəm ki, biləsiniz, mən mütəmadi olaraq onunla telefon əlaqəsi saxlayıram. Bu günün özündə də cənab Prezidentlə danışıbmışam. O, Azərbaycanda gedən bütün prosesləri izləyir. Yaxşı ki, bizim özəl kanallarımız artıq internetə çıxıblar və internet vasitəsilə bütün verilişlərə baxır. Azərbaycanda gedən proseslərə münasibəti çox müsbətdir.

Mən əminəm ki, o, yaxın gələcəkdə öz sağlamlığını tam bərpa edib Vətənə dönəcək və yenidən bizimlə olacaqdır.

Əlbəttə ki, cənab Prezident seçki prosesini də çox maraqla izləyir. Ümumiyyətlə, biz hamımız deyə bilirik ki, bu seçki kampaniyası çox müsbət istiqamətdə gedir. Bütün namizədlərə eyni şərait yaradılıb. Kampaniya çox şəffaf, açıq şəkildə aparılır. Bütün namizədlər görüşlər keçirir, dövlət televiziyası vasitəsilə birbaşa təmaslar yaradılır. Bunun əsas səbəbi odur ki, Azərbaycanda bu seçkilər yeni qəbul olunmuş, beynəlxalq təşkilatlardan müsbət rəy almış Seçki Məcəlləsi əsasında keçirilir. Mən əminəm ki, bu Məcəllənin bütün maddələrinə əməl ediləcək, Azərbaycanda seçkilər tam şəffaf, demokratik şəkildə keçiriləcəkdir. Bu, bizim ölkəmiz üçün lazımdır.

Mən inanmaq istərdim ki, seçkilərdən sonra Azərbaycanda demokratik proseslər daha da sürətlə gedəcəkdir. Azərbaycan artıq üç ildir ki, Avropa Şurasının üzvüdür və öz qanunvericiliyində də Avropa ölkələrində mövcud olan prinsipləri əks etdirir. Azərbaycanda yeni qanunlar qəbul olunur. Bu proseslər davam edəcəkdir.

Çox istərdik ki, Azərbaycanda müxtəlif siyasi partiyalar arasında olan ədavət, düşmənçilik aradan götürülsün. Baxmayaraq ki, o partiyaların liderləri Azərbaycanı 1992-1993-cü illərdə faktiki olaraq dağıtmışdılar, böhrana salmışdılar, parçalamışdılar. Vətəndaş müharibəsinə başlamışdılar, özləri də bundan qorxaraq gizlənməmişdilər. Baxmayaraq ki, onlar Azərbaycan xalqı qarşısında böyük cinayətlər törətmişdilər. İndi də onlar gecə-gündüz dövlət başçısına, iqtidarın digər nümayəndələrinə olmanın təhqirlərini söyləyirlər, yalan, böhtan atırlar. Bütün bunlara baxmayaraq, yenə də inanmaq istəyirəm ki, onların tərəfindən də dialoqa meyli olanlar ortaya çıxacaqdır. Düzdür, iqtidar olaraq bunsuz da yaşaya bilirik. Biz Azərbaycanda hökm sürən ab-havanı çox yaxşı hiss edirik, duyuruq. Görürük ki, Azərbaycan xalqı demək olar ki, öz seçimini edibdir və Heydər Əliyevin siyasətini dəstəkləyir. Mənim bölgələrdə keçirdiyim bütün görüşlər bir daha onu təsdiqləyir ki, Azərbaycan xalqı oktyabrın 15-də Heydər Əliyevin siyasətinə səs verəcəkdir. Bu baxımdan dediyim təkliflər bizə o qədər lazım deyildir. Amma sülh naminə, barışıq naminə, Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti yaradılması naminə mən hələ də ümidvaram ki, düşmənçilik mövqeyində dayanan bütün siyasi partiyalar tərəfindən bu istiqamətdə addımlar atılacaqdır.

Yenə deyirəm dövlətçiliyinə, müstəqilliyinə, ümumiyyətlə Azərbaycanın varlığına xəyanət etmişdilər. Onların bugünkü fəaliyyətləri də iqtidara qarşı deyil, əslində Azərbaycanın müstəqilliyinə qarşı fəaliyyətdir. Əgər müxalifət Bakı-Ceyhanın uğurla inşa olunmasından məyus olursa, müxalifət idmançılarımızın beynəlxalq yarışlarda, Olimpiya oyunlarında qızıl medallar qazanmasından peşman olursa, bunu başqa cür necə qiymətləndirmək olar? Bu, Azərbaycanın milli maraqlarına zidd olan siyasətdir! Bütün bunlara baxmayaraq, yenə də bizim ürəyimiz geniş olmalıdır. Biz bütün bu yalanlara, böhtanlara baxmayaraq, Azərbaycanın gələcəyinə xidmət edərək, onun müstəqilliyini möhkəmləndirərək, yenə də çalışmalıyıq ki, ölkədə fəaliyyət göstərən siyasi qüvvələr arasında münasibətlər siyasi müstəvidə qurulsun.

Əziz dostlar!

Mən bir daha sizə öz minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm ki, bu görüşə gəldiniz, öz ürək sözlərinizi dediniz, mənə dəstək verdiniz. Mən avqustun 2-də Ankarada cənab Prezidentin yanında olarkən, o, mənim Baş nazir vəzifəsinə təyin olunmağımla əlaqədar Milli Məclisə məktub yazmışdı. O, məktubu imzalayandan sonra ona dedim ki, darıxma, mən sənə etimadını doğruldacağam.

Əgər oktyabrın 15-də mənə etimad göstərilərsə, bu etimadı mən doğruldacağam, Azərbaycan xalqına xidmət edəcək, Heydər Əliyevin siyasətini davam etdirəcəyəm.

Sağ olun.

“Ədəbiyyat” qəzeti
17 oktyabr 2003-cü il

**Azərbaycanın Baş naziri, Respublika Prezidentliyinə namizəd
İlham Əliyev Prezident seçkiləri ilə əlaqədar xarici ölkələrin kütləvi informasiya
vasitələri üçün mətbuat konfransı keçirdi**

Baş nazir İlham Əliyev əvvəlcə jurnalistlərə müraciətlə dedi:

- Hörmətli mətbuat nümayəndələri!

Mən sizin hamınızı salamlayıram, Azərbaycana "Xoş gəlmisiniz!" deyirəm. Siz Azərbaycanda keçiriləcək prezident seçkilərini müşahidə edəcəksiniz. Məlumat vermək istəyirəm ki, bu seçkilər yeni qəbul olunmuş Seçki Məcəlləsi əsasında keçiriləcəkdir. Məcəllə çox demokratik sənəddir və beynəlxalq təşkilatların müsbət rəyini almışdır.

Seçki kampaniyası çox uğurla davam edir və artıq başa çatmaq üzərədir. Bütün namizədlər eyni şəraitə, eyni hüquqlara malikdir. Hər bir namizədin öz fikirləri, siyasi platforması haqqında seçicilərə məlumat verməyə geniş imkanı var idi. Həm dövlət televiziyası vasitəsilə onlara geniş şərait yaradılmışdır, həm də bölgələrdə keçirilmiş görüşlərdə bunun üçün böyük imkanlar var idi. Ona görə də mən əminəm ki, bu seçkilər demokratik şəkildə, şəffaf və azad keçiriləcəkdir. Seçkilərdən sonra Azərbaycanda gedən demokratik proseslər daha da inkişaf edəcəkdir.

Mən vaxtınızı çox almaq istəmirəm, bilirəm ki, sizin mənə suallarınız vardır. Bu suallara cavab verməyə hazırım.

Sonra Baş nazir İlham Əliyev jurnalistlərin suallarına cavab verdi.

Sual: Hörmətli cənab Baş nazir İlham Heydəroviç, mən Yaponiya teleşirkətini təmsil edirəm. Ölkənin inkişafına dair strategiyanız necədir? Siz indicə demokratik inkişaf məsələsinə toxundunuz. Siz, prezident seçilsəniz bu istiqamətdə nə kimi addımlar atacaqsınız? İkinci sualım var. Atanız Heydər Əliyev, əlbəttə, böyük siyasətçidir. Siz onun Prezidentliyini necə qiymətləndirirsiniz? Axı, yeni Prezidentin qarşısında yeni vəzifələr durur. Sizin yoxsulluq və cəmiyyətin parçalanması problemlərinin aradan qaldırılmasına dair planlarınız varmı?

Cavab: Prezident Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan demokratik islahatlar siyasətinə Azərbaycan qətiyyətlə əməl edir. Ölkəmizdə çox qanunlar qəbul olunub və onlar demokratiyanı bu sözün əsl mənasında, inkişaf etdirməyə imkan verir. Artıq üç ildir ki, Azərbaycan Avropa Şurasının üzvüdür və qanunvericiliyimizi Avropa standartlarına uyğunlaşdırmaq işi, əslində, başa çatmaqdadır. Əminəm ki, seçkilərdən sonra ölkəmiz azad cəmiyyətin, demokratiyanın inkişafı üzrə öz xəttini davam etdirəcəkdir. Bu, ilk növbədə, "Azərbaycan xalqı üçün və ölkəmizin uğurlu inkişafı üçün vacibdir. Bu yolda bütün lazımı tədbirlər görülməcəkdir. Əminəm ki, demokratik və ədalətli seçkilər keçirilməsi demokratiyanın inkişafı işinə böyük töhfə olacaqdır. Biz bu xəttə, Azərbaycanın dünya birliyinə inteqrasiyasına sadıq. Biz bu yolda böyük uğurlar qazanmışıq və o xətti davam etdirəcəyik.

Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının lideridir. Ölkədə siyasi ab-havanın necəliyindən asılı olmayaraq, o, bütün ömrünü Azərbaycana xidmətə həsr etmişdir. Bu, Azərbaycan Sovet İttifaqının bir hissəsi olduğu illərdə də, onun rəhbərliyi ilə Azərbaycanın müstəqil, azad dövlət kimi formalaşdığı 10 il ərzində də belə olmuşdur. Sovet İttifaqı dövründə də, müstəqillik dövründə də Heydər Əliyev Azərbaycan xalqına vicdanla, sədaqətlə, fədakarlıqla xidmət etmişdir. Onun xidmətləri olduqca böyükdür, bugünkü müstəqil Azərbaycan onun əsəridir. 1993-cü ildə o, xalqın iradəsi ilə Bakıya qayıtmısa da və Prezident seçilməsəydi, şübhəsiz, Azərbaycan bu gün yenidən hakimiyyət iddiasında olan əvvəlki rəhbərlərin o vaxtlar ölkədə apardıqları məsuliyyətsiz və zərərli siyasətin fəlakəti, çətinlikləri və nəticələri ilə üzləşəcəkdir.

Heydər Əliyev tarixi şəxsiyyətdir. Onun rəhbərliyi ilə Azərbaycanda nə kimi işlər görüldüyü barədə saatlarla danışmaq olar. Əminəm ki, Azərbaycan xalqı ölkəmizin inkişafı işinə Heydər Əliyevin verdiyi misilsiz töhfəni layiqincə qiymətləndirib və bundan sonra da qiymətləndirəcəkdir. Onun xətti davam etdirilməlidir. Azərbaycanda başqa alternativ yoxdur. Son iki həftə ərzində seçicilərlə görüşlərim, gündəlik ünsiyyətlərim məni bir daha inandırdı ki, Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevin siyasətinə sadıqdır və bütün istiqamətlərdə, o cümlədən əhalinin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması məsələsində onun xəttini davam etdirəcəkdir.

Sual : Mon Røyter İnformasiya Agentliyini təmsil edirəm. Bəzi adamlar deyirlər ki, onlar yeni iqtisadi siyasətə ehtiyac duyurlar. Siz isə dediniz ki, atanızın siyasətini davam etdirəcəksiniz.

Cavab: Əgər siz maraqlanıb öyrənsəydiniz ki, son 7 ildə ölkəmizdə ümumi daxili məhsulun artımı hər il 10 faiz olmuşdur, hakim partiyanın qələbəsinə sizdə şübhə oyanmazdı. Əgər siz 1993-cü ildə ölkədə indiki müxalifətin rəhbərliyi ilə nələr baş verdiyinin şahidi olsaydınız, tamam başqa sual verərdiniz, Azərbaycan xalqı o vaxtların qayıtmasından qorxur, çünki indi müxalifətdə olanların rəhbərliyi ilə ölkə vətəndaş müharibəsi həddinə gəlib çıxmışdı, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən ərazilərimizin işğalına şərait yaradılmışdı. İnsanlar qorxur və o hadisələrin təkrarlanmasını istəməzlər. Hər bir kəs bilir ki, müxalifətin hakimiyyətə gəlməsi

yenə də vətəndaş iğtişaşlarına, digər xoşagəlməz hadisələrə gətirib çıxara bilər. Bir vətəndaş kimi mən bunların hamısını görmüşəm və o hadisələrin təkrar edilməsini heç vaxt istəmərim.

İndi Azərbaycan uğurla inkişaf edir. Xarici sərmayələrin həcminə görə ölkəmiz təkcə keçmiş Sovet İttifaqı məkanında deyil, həm də Şərqi Avropa ölkələri arasında öncül mövqə tutur. Əgər insanlar yaxşı yaşamağa başlamışlarsa, bu vəziyyət niyə dəyişməlidir? İndi inflyasiyanın səviyyəsi 2 faizə enmişdir. Belə siyasəti dəyişdirməyə əsas varmı? Əksinə, bu siyasət davam etdirilməlidir və əminəm ki, insanlar düzgün seçim edəcəklər.

Sual: Cənab Baş nazir, mən Gürcüstan "Rustavi-2" telekanalını təmsil edirəm. İlham Heydəroviç, Sizin qələbənz təqdirində müxalifət aksiyalar, mitinqlər keçirəcəkdir. Siz iğtişaşların qarşısının alınması üçün nə kimi tədbirlər görəcəksiniz?

Cavab: Bu gün seçkilərdə 8 namizəd iştirak edir. Onları dinləsəniz görürsünüz ki, müxalifətin namizədlərindən hər biri bildirir ki, ikinci tura çıxmasa, seçkiləri tanımayacaqdır. Bəri başdan məlumdur ki, ikinci turda 7 namizəd ola bilməz. Yəni, indidən aydındır ki, müxalifət məğlubiyyətlə barışmaq istəmir, çünki on ildən çoxdur ki, eyni şeyi deyən, yerinə yetirilməsi mümkün olmayan eyni vədlər verən müxalifət liderləri məğlubiyyətlə barışsalar, siyasət meydanından getməli olacaqlar. Ona görə də onların düzgün və ədalətli seçkiləri şübhə altına almasından təəccüblü bir şey yoxdur. Əgər hər hansı xoşagəlməz hadisələr baş versə, qanun çərçivəsində müvafiq tədbirlər görülməlidir.

Sual: Gün aydın, cənab Baş nazir, mən ITAR-TASS agentliyini təmsil edirəm. Sizdən qələbənz təqdirində Azərbaycanın beynəlxalq əlaqələri barədə soruşmaq istərdim. Siz münasibətlərinizi kiminlə daha artıq dərəcədə və daha intensiv və dərinləndirəcəksiniz?

Cavab: Mən dəfələrlə bəyan etmişəm ki, Azərbaycan tamamilə müstəqil dövlətdir. Müstəqillik nəinki atributdur, həm də azad, heç kimdən asılı olmayan siyasətdir. Kimlərsə mənafelərindən asılı olmayan, öz mənafelərinin gözlənilməsinə əsaslanan siyasətdir. On il ərzində Azərbaycanda məhz belə siyasət aparılmışdır və onun uğurları göz qabağındadır.

Bu gün Azərbaycan aparıcı ölkələrə həm regional miqyasda, həm də dünya miqyasında bir çox istiqamətlərdə - iqtisadi istiqamətdə də, siyasi istiqamətdə də uğurla əməkdaşlıq edir. İstəyir ki, ölkəmiz rəqabət meydanına çevrilməsin. İstəyirik ki, Azərbaycan əməkdaşlıq məkanı olsun. Bu, milli mənafelərimizə uyğundur. Ona görə də digər ölkələrlə, qonşularımızla və dostlarımızla münasibətlərimizi bunu nəzərə alaraq quracağıq. Bu siyasət uğurludur, artıq təcrübədə yoxlanılmışdır. Ona görə də bu fikirdəyəm ki, Azərbaycanın xarici siyasəti davam etdirilməlidir. İstəmirəm ki, Azərbaycanın xarici siyasət xəttinə qiymət verilmədən hansısa meyllərə istinad edilməsin. Bizim istiqamətimiz öz xarici siyasət fəaliyyətimizlə qarşıya qoyulan məqsədlərə, Azərbaycanın dünyada yerinin möhkəmlənməsinə, habelə dünya ölkələri ilə qarşılıqlı səkində inkişafımıza nail olmağa kömək etməyə əsaslanır. Bu siyasət indiyədək aparılmışdır və davam etdiriləcəkdir.

Sual: Mən Gürcüstan teleşirkətini təmsil edirəm. Cənab Baş nazir, oktyabrın 15-dən sonra Azərbaycanda vəziyyət sabit olacaqmı?

Cavab: Əminəm ki, sabitlik olacaqdır. Çünki Azərbaycan bir dövlət kimi formalaşmışdır, biz heç kimə qanunları pozmağa imkan verməyəcəyik. Dediym kimi, seçkilər ədalətli və açıq şəraitdə keçiriləcəkdirlər. Müntəzəm olaraq müxtəlif ictimai rəy sorğuları aparılır. Əgər seçkiləri işıqlandırmaya gələn jurnalistlər seçicilərin əhval-ruhiyyəsi ilə maraqlanarsa, Azərbaycan vətəndaşlarının nəyə üstünlük verdiyi onlara da aydın olar. Odur ki, seçkilərin şəffaflığını şübhə altına almağa heç bir əsas yoxdur. Yeni demokratik Seçki Məcəlləsinin bütün cəhətləri nəzərə alınmışdır, bunlara da məsələnin texniki tərəfinə, yəni şəffaf qutuların olması, bülletenlərin çap edilməsi və s. aiddir, mən təfəssilatla varmaq istəmirəm, maraqlananlar bunu öyrənməyə bilərlər. Ona görə də buna şübhə etməyə heç bir əsas yoxdur. Seçkilərdə nə olmuşdusa, yəni seçki kampaniyası da çox demokratik keçmişdir. Odur ki, əgər kimsə Azərbaycanda vəziyyətin sabitliyini pozmaq istəsə, əlbəttə, qətiyyətlə dəf ediləcəkdir. Təəssüf ki, müstəqillik illərində ölkəmiz hərbi və dövlət çevrilişi, vətəndaş qarşıdurması yaratmaq cəhdləri kimi sınaqlara məruz qalmışdır. Lakin Azərbaycan dövlətçilik kamillik imtahanından uğurla çıxmışdır. Ona görə də sabitliyi pozmaq üçün göstərilən hər hansı cəhdlərin qarşısı alınacaqdır.

Sual: Cənab Baş nazir, Azərbaycanda hicablı qadınların səs verməsi problemi həll olunubdurmu? İkinci sualım ondan ibarətdir ki, son illər Azərbaycanla İran arasında münasibətlər çox uğurlu olmuşdur. Siz atanızın bu yolunu davam edəcəksinizmi?

Cavab: İlk növbədə, qeyd etmək istərdim ki, seçkilər günü hər bir vətəndaş seçki məntəqəsinə gələrək sərbəst və azad şəkildə istədiyi namizədə səs verə bilər. Bu barədə heç bir məhdudiyət qoyulmur və Azərbaycanın bütün vətəndaşları eyni hüquqa malikdirlər. Azərbaycanla İran arasında münasibətlər inkişaf edir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab Heydər Əliyevin İrana son səfəri nəticəsində iki ölkə arasında

münasibətlər yeni pilləyə qalxmışdır. İran bizim qonşumuzdur və çox maraqlıyıq ki, bu ölkə ilə münasibətlərimiz yüksək səviyyədə olsun. Bildiyiniz kimi, həmin səfərdən sonra ölkələrimiz arasında bir sıra iqtisadi layihələrin həyata keçirilməsinə başlanmışdır. Biz artıq bir neçə istiqamətdə uğurlu əməkdaşlıq edirik. Hesab edirəm ki, bu əməkdaşlıq bundan sonra da davam edəcəkdir.

Mən dəfələrlə bildirmişəm ki, əgər Azərbaycan xalqı mənə etimad göstərsə, Heydər Əliyevin siyasətini davam etdirəcəyəm. O cümlədən Azərbaycanla İran arasında olan münasibətlər də öz gələcək inkişafını tapacaqdır. Eyni zamanda bildirmişəm ki, Azərbaycan öz xarici siyasətini müstəqil şəkildə aparır və bundan sonra da aparacaqdır. Ölkəmizin milli maraqlarına cavab verən bütün tədbirlər görülməkdədir. Biz istərdik ki, İranla münasibətlərimiz bundan sonra da inkişaf etsin və hər iki tərəfə fayda versin.

Sual: Mən Frans-press Agentliyini təmsil edirəm. İlham müəllim, Siz öz qələbə imkanınızı necə qiymətləndirirsiniz və müxalifətin seçkiqabağı vəziyyətin qeyri-demokratik şəraitdə keçdiyi barədə dediklərinə necə baxırsınız?

Cavab: Öz imkanlarımdan danışmaq təvazökarlıqdan uzaq olardı, bu barədə danışmayacağam. Hərçənd deməliyəm ki, özümü kifayət qədər inamlı hiss edirəm. Məndə bu inamı tək-cə keçirilmiş seçkiqabağı kampaniya və seçicilərlə görüşlər deyil. Həm də, ümumən, seçki prosesi yaradır. Azərbaycan xalqı insanları seçkilərə iki həftə qalmış deyilən sözlər əsasında deyil, real işlər əsasında qiymətləndirir. Mən demokratik Azərbaycanın inkişafına verdiyim töhfəmlə fəxr edə bilərəm. Mənə tapşırılmış bütün sahələrdə, bütün bu istiqamətlərdə - neft strategiyasının həyata keçirilməsində də, idmanın inkişafında da Azərbaycanın nümayəndə heyətinə başçılıq etdiyim Avropa Şurası kimi beynəlxalq təşkilatların fəaliyyəti çərçivəsində də Azərbaycan böyük uğurlar qazanmışdır. Ona görə də mən bu seçkilərə boş sözlərlə və vədlərlə deyil, hamının gözləri qarşısında olan konkret işlərlə və nəticələrlə gedirəm. Yəqin ki, hər hansı namizədin imkanı qiymətləndirilərkən məhz bunları nəzərə almaq lazımdır. Kiminsə boş vədlərə inandığı vaxtlar artıq keçib getmişdir. Bir, yaxud iki aya əhalinin yaşayışını yaxşılaşdırmaq, əmək haqqını artırmaq kimi fantastik vədlərə, bütün Azərbaycan xalqı kimi, mən də istehza ilə yanaşıram. Biri əmək haqqını beş dəfə artıracağını vəd edir. Digəri isə bunu eşidən kimi söz verir ki, on dəfə artıracaqdır. Belə getsə, iyirmi dəfə də artıracaqlar. Odur ki, bütün bunlar artıq keçib getmişdir və cəmiyyət boş vədləri daha qəbul etmir. Qiymət ancaq konkret işlərin nəticələrinə əsasən verilir.

Seçkiqabağı kampaniyaya gəldikdə, o, demokratik şəraitdə keçmişdir. Mən artıq bu barədə danışdım, müxalifətdə olanlar, istənilən halda, özlərini günahsız qurbanlar kimi qələmə verməyə çalışacaqlar. Lakin bunun əsası yoxdur. Azərbaycanda seçkiqabağı kampaniyanın gedişini izləməyə imkanı olanlar gördülər ki, bütün namizədlərin dövlət televiziyasında efir vaxtından istifadə edilməsindən də, seçicilərlə görüşlər keçirilməsindən də tamamilə bərabər şəraiti vardı. Heç kim heç kimi sıxışdırmırdı. Əminəm ki, seçkiqabağı kampaniya sakit və uğurlu keçdiyinə görə, seçkilər də belə keçəcəkdir.

Sual: "Amerikanın səsi" radiosu. İlham müəllim, Siz prezident seçilərsinizsə, biz Amerika-Azərbaycan münasibətlərində hansı inkişafı görə bilərik? İkinci sualım belədir. Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli yollarında danışıqlar prosesinə üstünlük verəcəksiniz, yoxsa prezidentliyiniz dövründə bu danışıqların başqa metod və üsullarından da istifadə edəcəksiniz?

Cavab: Amerika ilə Azərbaycan arasında olan münasibətlər uğurla inkişaf edir. Biz artıq 10 ilə yaxındır ki, müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq edirik. Həm siyasi müstəvidə əlaqələr çox intensivləşib, həm də iqtisadi sahədə Amerika hökumətinin dəstəyi ilə Azərbaycanda bütün region və dünya üçün, ilk növbədə, ölkəmiz üçün önəmli olan beynəlxalq layihələr həyata keçirilir. Biz bu münasibətlərimizdən çox razıyıq və ümidvarıq ki, gələcəkdə əlaqələrimiz daha da inkişaf edəcək və hər iki dövlətə, xalqa fayda verəcəkdir. Bu siyasi xətt dəyişməz olaraq qalacaqdır. Arzumuz budur ki, bu münasibətlər daha da intensivləşsin və bütün sahələrə öz təsirini göstərsin.

Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə gəldikdə isə, biz sülh siyasətimizə sadıq və hesab edirik ki, hələlik danışıqların potensialı tükənməyibdir. Eşitdiyimizə görə, həmsədr dövlətlər bu istiqamətdə müəyyən addımlar artır və ola bilsin ki, gələcəkdə bizə yeni təkliflər təqdim olunsun. Heç kim, o cümlədən Azərbaycan xalqı da müharibə istəmir. Biz istəyirik ölkəmiz sülh şəraitində yaşasın, inkişaf etsin, iqtisadiyyatımız güclənsin, mövcud olan sosial problemlər - işsizlik, yoxsulluq aradan qaldırılsın. Əlbəttə, bunları etmək üçün gərək sülh olsun. Ancaq eyni zamanda, Azərbaycan xalqı və hökuməti torpaqlarımızın işğal altında qalması ilə heç zaman barışmayacaqdır. Əvvəlcədən bir şey deyə bilmərəm. Amma hər şey danışıqlardan asılı olacaqdır. Əgər biz görsək ki, sülh danışıqlarının heç bir əhəmiyyəti yoxdur, onlar formal xarakter daşıyır və heç bir nəticə vermir, onda Azərbaycanın tam haqqı var ki, bütün vasitələrdən istifadə edərək, öz ərazi bütövlüyünü bərpa etsin.